

Geçici Hayvan Bakımevi yenilendi

Kadıköy Belediyesi, Geçici Hayvan Bakımevi'ni yenileyerek barınma ve bakım kapasitesini artırdı. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köse, "sokak hayvanları sorununun en az deprem kadar önemli olduğuna" dikkat çekti ● Sayfa 2'de

Anayasa Mahkemesi'nin sokak hayvanlarının uyutulmasını içeren yasayı iptal etmemesine tepki gösteren Kadıköylü hak savunucuları "Baştan sona suç olan bu yasayı uygulamayacağız" dedi ● Sayfa 2'de

"Bu kavga hürriyet kavgasıdır"

» İBB Başkanı ve CHP'nin cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasıyla başlayan eylemler sürüyor. Beyazıt düzenlenen mitingde konuşan CHP Genel Başkanı Özgür Özel, İmamoğlu için toplanan imza sayısının 15 milyona dayandığını söyledi ● Sayfa 3'te

Gençliğin 20 yılı: Umutlar yerini kaygıya bıraktı

» İstanbul Planlama Ajansı'nın araştırması, 18-30 yaş arası gençlerin ekonomik krizle birlikte temel ihtiyaçlara erişimde zorlandığını, sosyal yaşamdan koptuğunu ve gelecek planlarını yurt dışına taşımak zorunda kaldığını gösteriyor ● Sayfa 10'da

"Su varlıkları korunmalı"

» Kanal İstanbul ve Yenişehir projelerinin İstanbul'un içme suyu kaynaklarını tehdit ettiğini açıklayan Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, "Mevcut su varlıklarının özenle korunması" çağrısında bulundu ● Sayfa 8'de

Hayatta Kalma İttifakı

BEGÜM KAKI 7'DE

Kadıköy Şarkılarına Yazılmış Kadıköy Öyküleri

MELİKE İLGÜN 11'DE

Kadıköy'den Amida'ya selam!

BERKEN DÖNER 16'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 314

W. SOMERSET MAUGHAM 5'TE

Bostanlarda yaz dönemi başladı

Kadıköy Belediyesi'nin sağlıklı gıdaya erişimi desteklemek amacıyla hayata geçirdiği bostanlarda yaz dönemi başladı. Bostanlarda fideler toprakla buluştu ● Sayfa 9'da

Çocuklardan annelerine sevgi dolu hediyeler

Kadıköy Belediyesi Çocuk Yuvaları'nda Anneler Günü heyecanı yaşandı. Çocuklar sınıflarında şarkılar eşliğinde anneleri için renkli kağıtlardan çiçekler yaptı, boncuklardan kalpler işledi ● Sayfa 11'de

Kuşaklar sanatla diyalog kurdu

Güler Altındağ'ın edebiyete göçmüş anneciğinden ilhamla tasarladığı "Bellek: Kuşakların Diyalogu" projesinde, huzurevi sakinleri ve sanatçılar ortaklaşa sanat üretti ● Sayfa 14'te

"Sanat dinlendiriyor, spor güçlendiriyor"

"Seramiği seviyorum. Çamurla oynamak pozitif hissediyorum... Spor ise beni cesaretlendiriyor, güçlendiriyor ve disipline sokuyor" diyen Rabia Menteşe, Muay Thai Türkiye Şampiyonası'nda ikinci oldu ● Sayfa 13'te

Kadıköy Belediyesi Geçici Hayvan Bakımevi, 1998 yılından bu yana sokak hayvanlarına yuva olmak için çalışıyor. Eğer siz de gönüllü olarak destek vermek ya da patili bir dost sahiplenmek isterseniz, Çam-lık Mahallesi Parlak Sokak No:34774 Ümraniye/İs-tanbul adresini ziyaret edebilir ya da (0216) 415 67 61 numaralı telefonu arayabilirsiniz.

Sahipsiz hayvanlara barınma, bakım ve tedavi hizmeti sunan Kadıköy Belediyesi Geçici Hayvan Bakımevi yenilenerek kapasitesi artırıldı

● Hülya ARSLAN

Kadıköy Belediyesi, hayvan dostlarına yönelik hizmetlerini güçlendirmeye devam ediyor. 1998 yılından bu yana hizmet veren Kadıköy Belediyesi Geçici Hayvan Bakımevi yenilendi. 10 bin metrekairelik alanda yer alan bakımevinin bin metrekairelik bölümü yeniden tasarlandı. Bu sayede köpek kapasitesi 300'den 390'a çıkarıldı. Kedilerle birlikte toplam barınan hayvan sayısı ise 440'a ulaştı. Bakımevi 45 yeni üniteyle daha fazla hayvana hizmet verebilecek.

2 Mayıs Cuma günü düzenlenen açılış törenine Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, belediye başkan yardımcıları, müdürler, Kadıköy Hayvan Dostları Platformu, İstanbul Veteriner Hekimler Odası Başkanı Erdinç Orhan ve Hozat Belediye Başkanı Aydın Kaya katıldı.

"İÇİMİZE SİNMEYEN ALANI DÖNÜŞTÜRDÜK"

Açılışta konuşan Kadıköy Belediyesi Veteriner İşleri Müdürü Ali İhsan Mete, yenileme çalışmalarının uzun süredir planlandığını belirterek "İçimize sinmeyen bin metrekairelik bir alan vardı. Bu alanı yeniden projelendirerek değerlendirdik. Şimdi temiz ve iş güvenliği standartlarına uygun modern bir tesisimiz var. Bakımevinde dört veteriner hekim, üç sağlık teknikeri ve destek ekipleriyle toplam 26 personel görev yapıyor. 2024 yılı itibarıyla sadece bu merkezde 3 bin 356 kısırlaştırma, 2 bin 703 aşılama, 3 bin 904 muayene ve tedavi, 78 sahiplendirme işlemini de gerçekleştirdik." dedi.

"KADIKÖY TÜRKİYE'YE ÖRNEK"

İstanbul Veteriner Hekimler Odası Başkanı Erdinç Orhan ise Türkiye'de sokak hayvanları sorununun plansızlık nedeniyle büyüdüğünü belirte-

rek şunları söyledi:

"Kadıköy Belediyesi, üzerine düşen sorumluluğu yerine getiren öncü belediyelerden biri. Ancak bu iş yalnız belediyelerin çabasıyla olmaz. Toplumun tamamı, merkezi yönetim, yerel yönetim ve meslek odaları birlikte hareket etmeli. Biz bu sorunu samimi bir iradeyle çözebiliriz."

KAPSAMLI BİR DÖNÜŞÜM

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı da yaptığı konuşmada sokak hayvanları konusunun Türkiye'nin öncelikli sorunlarından biri olduğunu vurgulayarak, belediye olarak bu alanda yıllardır yoğun bir çaba içinde olduklarını söyledi. Köseadağı, "Barınaklarda gerçekten çok zor bir iş yapıyoruz. Sokak hayvanları sorunu, bizim için en az bir deprem kadar önemli bir konudur. Yaklaşık 30 yıldır bu alanda hizmet vermeye çalışıyoruz. Benim önceki belediye başkanlarına da bu konuda gösterdikleri emek ve özveriden dolayı teşekkür ediyorum." dedi.

Mevcut barınağın modernize edilmesinin sadece fiziksel bir yenileme değil, aynı zamanda hayvanların yaşam kalitesini yükseltme hedefiyle yapılan kapsamlı bir dönüşüm olduğunu söyleyen Köseadağı, "Bugün barınağımızın kapasitesini 300'den 390'a yükselttik. Bu bizim için büyük bir gelişme. Veteriner İşleri Müdürlüğümüzde toplam 80'e yakın personelimizle birlikte çalışıyoruz. Sadece 2024 yılında haftanın 7 günü kesintisiz hizmet veren bakımevimiz de toplam 8 bin 873 kısırlaştırma, 2 bin 703 aşılama, 3 bin 904 muayene ve tedavi işlemi gerçekleştirdik. Ayrıca 78 köpek de yeni yuvalarına kavuştu." dedi.

"SORUN ORTAK ÇALIŞMAYLA ÇÖZÜLÜR"

Sokak hayvanları meselesinin yalnızca belediyelerin değil, merkezi idarenin, sivil toplumun ve tüm yurttaşların sorumluluğunda olması gereken bir konu olduğuna dikkat çeken Köseadağı, "Kadıköy Belediyesi olarak elimizden geleni yapıyoruz ama bu sorun tek başımıza çözebileceğimiz bir sorun değil. Bakanlıklar ve ilgili kurumlarla ortak çalışmalı, kalıcı ve insani çözümler üretmeliyiz. Bu konuda samimi ve yapıcı iş birliklerine her zaman açığız." diyerek çağrıda bulundu.

Mutluluk veren kursların renkli çalışmaları

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi Sosyal Yaşam Evleri'nin "Çizgi, Leke, Renk, Benek" isimli resim, seramik ve el sanatları sergisi, 6 Mayıs Salı günü saat 13.00'te Kadıköy Belediyesi Kozyatağı Kültür Merkezi Sanat Galerisi'nde açıldı. Serginin açılışına Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Rasim Emre Fırıncı, Kadıköy Belediyesi Sağlık İşleri Müdürü Zeynep Özen Aslan, Sosyal Yaşam Evleri çalışanları ve üyeleri katıldı.

Parlak Şapkalılar dans grubunun performansı ile Kadıköy Belediyesi Gençlik Sanat Merkezi keman öğrencisi Aleyna Yürekli'nin müzik dinletisi sergiye renk kattı. Sosyal Yaşam Evleri üyelerinin fotoğraflar resme, seramikten örgü işine kadar el emeği göz nuru ürünlerinin yer aldığı sergide, Kadıköy Belediyesi Alzheimer Merkezleri üyelerinin yaptığı çalışmalar da yer alıyor.

"ÜRETMENİN YAŞI YOK"

Serginin açılışında konuşan Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Rasim Emre Fırıncı, "Bugün burada geçmişin birikimini bugüne aktaran sevgili büyüklerimizin el emeği ve göz nuru eserlerini görmek mutluluk verici. Çeşitli ve çok sayıda eser var. Sosyal Yaşam Evleri'nde 3 bin 824 yaş almış komşularımıza kurslarla destek veriyoruz. Bu sergide komşularımızın kurslarda yaptığı çalışmalar yer alıyor. Bu sergi üretmenin yaşının olmadığını, her yaşta öğrenip ve öğretilebileceği-

AYM YASAYI İPTAL ETMEDİ

Hayvan hakları savunucularından tepki

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Meclis komisyonunda kabul edildikten sonra iptal istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne taşınan Hayvanları Koruma Kanunu, 7 Mayıs Çarşamba günü AYM'de görüşüldü. Anayasa Mahkemesi 'köpeklerin uyutulmasını' da içeren yasanın iptal istemini reddetti. Yurdun dört bir yanında AYM kararını protesto eden hak savunucuları Kadıköy'de de Süreyya Operası önünde buluştu. Alkışlar, dövizler ve sloganlarla yasanın iptal edilmemesine tepki gösterenler adına yapılan açıklamada şu ifadeler yer verildi:

"Hayvanlara şiddet uygulayan, işkence eden, öldüren faillerin bu yasadaki nasıl güç aldığını, bu yasanın ardından hayvanlara ba-

SAHIPLENENE MAMA, TASMA VE BAKIM DESTEĞİ

Barınağın sadece geçici bir konaklama alanı değil, aynı zamanda sahiplendirme ve rehabilitasyon sürecinin önemli bir parçası olduğunu vurgulayan Köseadağı, sahiplendirme konusunda başlattıkları teşvik kampanyasını ise şöyle anlattı: "Buradan köpek sahiplenmek isteyen yurttaşlarımız, 'Aşısı var mı? Tasması var mı?' diye soruyor. Biz de bu süreci kolaylaştırmak için bir kampanya başlattık. Barınağımızdan patili bir dostumuzu sahiplendiğinizde, 6 aylık mama, su ve mama kabı, tasma ve temel bakım desteğini belediye olarak biz üstleniyoruz. Hem teşvik hem de uyum sürecini birlikte atlatmak istiyoruz."

AYM YASAYI İPTAL ETMEDİ

Hayvan hakları savunucularından tepki

kım verenlere de saldırdıklarını, öldürdüklerini biliyoruz. Bir kişi olsak bile yaşam hakkının tartışmaya açılmayacağını, katliamı içeren bir yasanın hemen iptal edilmesi gerektiğini biliyoruz. Anayasa Mahkemesi'nin bu kararı sadece hayvan hakları savunucularını değil tüm toplumu ilgilendiriyor. Katliam yasasından güç alınarak işlenen sayısız suçun cezasız kaldığını, katillerin bugün aramızda olduğunu biliyoruz.

Birbirinden farklı milyonlarca yaşam hakkı savunucusunun mücadelesi gösterdi ki ne yasa, ne yönetmelik, ne de AYM kararı yaşam hakkının önünde durabilir. Katliam yapmaya çalışan bir avuç kişinin karşısında yasayı kabul etmeyen milyonlar. Biz bu kararları tanımıyoruz. Baştan sona suç olan bu yasayı uygulamayacağız."

Mutluluk veren kursların renkli çalışmaları

Sosyal Yaşam Evleri üyelerinin el emeği ve göz nuru ürünlerinin yer aldığı "Çizgi, Leke, Renk, Benek" isimli sergi, 6 Mayıs Salı günü Kozyatağı Kültür Merkezi Sanat Galerisi'nde açıldı

"YAŞAM SEVİNCİ VERİYOR"

Sahrayıcedit Sosyal Yaşam Evi'nin 87 yaşındaki üyesi Ayten Özcel de şunları söyledi: "Üç yıldır resim kursuna geliyorum. Dersin olduğu günü heyecanla bekliyorum. Hemen o günün gelmesini istiyorum. Çok mutluym. Bana yaşama sevinci veriyor."

Sergi, 11 Mayıs Pazar gününe kadar gezilebilir.

Pestisitler soframızda, çocuklar risk altında

● Erhan DEMİRTAŞ

Tarımında kullanılan zehirli kimyasal madde olarak tanımlanan pestisitler hem çevreye zarar veriyor hem insan sağlığı için ciddi sağlık sorunlarına yol açıyor. Greenpeace Türkiye'nin yaptırdığı pestisit kalıntı analiz sonuçlarını da içeren "Pestisitler ve Çocuklar" raporuna göre, analiz edilen her 3 gıdadan 1'inde mevzuata uygunsuzluk tespit edildi. Araştırmada İstanbul'da beş zincir marketin mağazalarından ve farklı semt pazarlarından alınan 14 tür sebze ve meyveye ait 155 ayrı örnek, uluslararası akredite bir laboratuvarında incelendi. Analiz sonucuna göre örneklerin yüzde 61'inde birden fazla pestisit kalıntısı, yüzde 43'ünde ise en az bir PFAS'li pestisit kalıntısı tespit edildi.

HANGİ ÜRÜNLERDE VAR?

Analiz edilen örneklerdeki mevzuata aykırı kalıntı oranları şöyle tespit edildi: "Salamura yaprak (yüzde 80), yeşil sivri biber (yüzde 70), ıspanak (yüzde 67), kıvrıkcık marul (yüzde 40) armut (yüzde 40), üzüm (yüzde 40), golden elma (yüzde 30), starring elma (yüzde 30), dolmalık biber (yüzde 20), patlıcan (yüzde 20), domates (yüzde 13) portakal (yüzde 10), hıyar (yüzde 7). Analiz sonuçlarına göre örneklerin yüzde 61'i birden fazla sayıda pestisit kalıntısı içeriyor. Örneklerin yüzde 15'inde iki adet, yüzde 18'inde

Greenpeace Türkiye'nin "Pestisitler ve Çocuklar" raporuna göre İstanbul'da market ve pazarlardan alınan sebze-meyve örneklerinin üçte biri pestisit kalıntısı içeriyor

üç, yüzde 8'inde dört, yüzde 6'sında beş, yüzde 4'ünde altı adet pestisit kalıntısı tespit edildi. 7 ila 21 adet arasında pestisit kalıntısı içeren örneklerin oranı ise yüzde 12 olarak belirlendi.

"KANSEROJEN TEHDİT OLUŞTURUYOR"

Analiz edilen 155 örneğin 49'unda hormonal sistem bozucu, nörolojik gelişim bozucu, kanserojen ya da üreme sağlığı açısından tehdit oluşturan en az bir pestisit tespit edildi. En fazla gelişim bozucu pestisit kalıntısı armut ve üzüm örneklerinde çıktı. Bu örneklerin yüzde

90'ında üreme sağlığı ya da gelişim bozucu karakterde en az bir pestisit kalıntısı olduğu belirlendi. Portakal örneklerinin yüzde 50'sinde, sivri biber örneklerinin yüzde 40'ında, salamura yaprak, golden elma ve starring elma örneklerinin yüzde 30'unda, domates örneklerinin yüzde 26,7'sinde, çarliston biber ve patlıcan örneklerinin yüzde 20'sinde, dolmalık biber örneklerinin yüzde 10'unda ve ıspanak ile hıyar örneklerinin yüzde 6.7'sinde üreme sağlığını veya gelişimi bozucu karakterde en az bir pestisit kalıntısı belirlendi.

NELER YAPILMALI?

Raporda, meyve ve sebze üretiminde pestisit kullanımı azaltacak veya tamamen ortadan kaldıracak organik-ekolojik üretim yöntemlerinin kamusal olarak teşvik edilmesi gerektiği vurgulanırken şu önerilere yer verildi: ▶ Yerel yönetimler, ekolojik tarımı yerelde özendirir, kent tarımı ve kent bahçeciliği yapmayı mümkün kılar, gıda topluluklarının ve gıda kooperatiflerinin ekolojik tarım yapan çiftçilerle buluşmasını kolaylaştıran düzenlemeler yapmalı, pestisitsiz üretim yapan çiftçilere destek olmalı ve ekolojik semt pazarları kurmalı.

▶ Pestisit kalıntılarının çocuklarda biyolojik birikimini değerlendiren uzun vadeli izleme çalışmaları yapılmalı. Çocukların diyet yoluyla pestisit maruziyetini azaltacak ücretsiz okul yemeği programları geliştirilmeli. ▶ Pestisitlerin yoğun kullanıldığı bölgeler saptanmalı ve bu bölgelerdeki çevresel ortamlarda (toprak, su, hava) kalıntı izleme çalışmaları yapılarak kirlilik açısından riskli alanlar belirlenmeli. Bu haritaların kamuoyu ile paylaşılması ve bölgesel farkındalık programlarının düzenlenmesi sağlanmalı. Pestisit kirliliğine maruz kalmış tarım

alanlarının rehabilitasyonu yapılmalı. ▶ Hamileler, bebekler, bağışıklık sistemi zayıf bireyler ve diğer hassas gruplar için pestisitlere maruz kalmayı en aza indiren özel gıda politikaları geliştirilmeli. ▶ Pestisit kalıntıları açısından "güvenli gıda" kriterlerini karşılayan ürünlerin kolay anlaşılır bir logo ya da simge ile etiketlenerek tüketicilere daha görünür hale getirilmesi sağlanmalı. "Pestisitsiz üretim" veya "düşük kalıntı" gibi kategoriler oluşturularak bu kategorilerde üretim yapan çiftçiler desteklenmeli.

Hileli gıda üreten firmalar ifşa edildi

Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye genelinde yürüttüğü denetimler sonucunda taklit ve tağşiş yaptığı belirlenen firmaları kamuoyuna duyurdu. Bakanlık, tüketici sağlığını tehdit eden bu tür uygulamalara karşı kararlı mücadelesini sürdürceğini vurguladı.

Yapılan denetimlerde özellikle zeytinyağı, et ve süt ürünleri, baharatlar ile alkollü içeceklerde yoğun şekilde hileli uygulamalara rastlandığı belirtildi. Bazı ürünlerde, içeriğinde bulunması gereken hammaddelerin yerine daha ucuz ve farklı maddelerin kullanıldığı tespit edildi.

Zeytinyağı olarak satılan bazı ürünlerin içerisine tohum yağlarının karıştırıldığı, et ürünlerinde kanatlı eti kullanıldığı, bazı

peynir türlerinde nişasta tespit edildi. Ayrıca bal, pekmez gibi ürünlerde de Taklit veya Tağşiş Tespiti ve gıda boyası maddele rinin bulunduğu belirtildi.

DETAYLI LİSTE BAKANLIK SİTESİNDE

Bakanlık tarafından ifşa edilen isimler arasında Erzincan Bı lik Bal, Beyşehir Yöresel Ürünler, Vakıfbirlik Köykoop Gurme, HappyLife, Kuzey Gazi Sucukları gibi markalar yer alıyor.

Hileli ürünler ve bu ürünleri piyasaya süren firmaların tam listesine de Tarım ve Orman Bakanlığı'nın resmi internet sitesi üzerinden ulaşılabilir.

Foot Care
PodyArt
Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

POZİTİF DUYU

İŞİTME SAĞLIĞI EKİPMANLARI
CİHAZ PİLLERİ
KULAK TIKACI

GÜRÜLTÜ ENGELLEYİCİ KULAK KORUMA EKİPMANLARI
KULLANILAN MEVCUT CİHAZLARIN TÜM MARKA MODEL
TEKNİK SERVİS HİZMETİ

675 13 312 10

0 216 345 00 25
0530 029 06 01

www.pozitifduyu.com.tr

Feneryolu Mah. Rüzgargülü Çıkma Sok. İhlamur Apt. A blok 1-3 D:2 Kadıköy/İstanbul
(Oyuncak Mağazası Üstü- BP Benzin İstasyonu Karşısı)

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:

- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:

- Alzheimer
- Demans
- Geriatri
- Palyatif (Yatağa Bağımlı)
- Parkinson
- ALS
- NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
- PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 314

küçük alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta W. Somerset Maugham ile devam ediyor

Hazırlayan: Leyla ALP

W. SOMERSET MAUGHAM (25 OCAK 1874- 16 ARALIK 1965)

İngiliz romancı, oyun ve öykü yazarı, Paris'te doğdu. 8 yaşında annesini, 10 yaşında babasını kaybetti. Babasının vefatından sonra İngiltere'ye gönderildi. Bakımını amcası üstlendi.

Canterbury'deki King's School'da öğrenim gördü. Heidelberg'de bir yıl geçirdikten sonra Londra'daki St. Thomas Hastanesi Tıp Okulu'na girdi ve 1897'de mezun oldu. Ancak ilk romanı Liza of Lambeth'in (1897; Lambeth'li Liza) başarı kazanması üzerine edebiyata yöneldi. Of Human Bondage (1915; İnsanın Esareti) adlı romanı genç bir tip öğrencisinin acılı olgunlaşma yıllarını anlatan yarı otobiyografik bir yapıttır. 1919'da yayımlanan The Moon

and Sixpence (Ay ve Altı Peni) romancı olarak kabul görmesini sağladı. Bir diğer önemli yapıtı The Razor's Edge'de (1944; Bıçak Sırtı) ise savaştan yeni çıkmış Amerikalı bir askerlin terhis olduktan sonraki arayışlarını anlattı. 1927 yılında güney Fransa'ya yerleşen Maugham, hayatının sonuna dek burada yaşadı. Yazarın *Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları* tarafından yayımlanan "Boyalı Peçe" isimli kitabından kısa bölümler paylaşıyoruz.

BOYALI PEÇE

Kadın korkuyla çığlık attı.

"Ne oluyor?" diye sordu adam.

Panjurları kapalı odanın karanlığına rağmen, kadının korkudan birdenbire çılgına dönmüş yüzünü gördü. "Biri kapıyı zorladı."

"Muhtemelen hizmetçidir, ya da çocuklardan biri de olabilir."

"Onlar hiçbir zaman bu saatte gelmez. Öğle yemeğinden sonra hep uyuduğumu bilirler."

"Başka kim olabilir?"

"Walter," diye fısıldadı kadın dudakları titreyerek.

Adamın ayakkabılarını işaret etti. Adam ayakkabıları giymeye çalıştı, ancak kadının telaşı onu da etkilediğinden, üzerindeki tedirginlik beceriksizliğe sebep oluyordu. Ayrıca ayakkabılar ayağına dar geliyordu. Kadın sabırsızlıkla hafiften soluğu kesilerek adama çekeceği verdi. Kimonosunu üzerine geçirdi ve çıplak ayakla makyaj masasına yöneldi. Adam daha diğer ayağındaki ayakkabısının bağlarını bağlamadan, kısa kesilmiş saçlarını tarakla düzeltti ve ona paltosunu uzattı.

"Nasıl çıkacağım?"

"Biraz beklesen iyi olur. Dışarıya bakıp her şey yolunda mı kontrol edeyim."

"Walter olması imkânsız. Saat beşten önce laboratuvarıdan ayrılmaz o."

"Kim o zaman?"

Artık fısıldaşarak konuşuyorlardı. Kadın titriyordu. Adamın aklına, kadının olağanüstü bir durumda paniğe kapılacağı geldi ve ona karşı ani bir öfke duydu. Eğer orada buluşmaları güvenli değilse, hangi akla hizmet öyle olduğunu söylemişti ki? Kadın, derin bir nefes alıp, adamın kolunu tuttu. Adam, onun bakışlarının izlediği doğrultuyu takip etti. Verandaya açılan pencerelerin önünde durdular. Panjurlar kapalı ve sürgülüydü. Beyaz porselen pencere kolunun yavaşça döndüğünü gördüler. Verandada hiç ayak sesi duymamışlardı. O sessiz hareketi görmek korkutucuydu. Bir dakika geçti, hiç ses yoktu. Derken, bu doğaüstü olayın dehşetinin, aynı sinsi, sessiz ve ürkütücü durumun tekrar etmesiyle, diğer pencerenin beyaz porselen kolunun da döndüğünü gördüler. O kadar korkutucuydu ki, Kitty sinirlerine hâkim olamayıp az kalsın çığlığı basıyordu; ancak adam bunu fark edip hemen eliyle kadının ağzını kapatarak çığlığı bastırdı.

(...)

Ah, özgür olmamak ne kötüydü, ikisi de

özgür değildi! Charlie'nin karısından hoşlanmıyordu. Kitty'nin dalgın düşünceleri o an Dorothy Townsend üzerinde yoğunlaşmıştı. Dorothy olarak çağrılmak ne büyük talihsizlik! İnsanın yaşını ifşa ederdi. Kadın en az otuz sekiz yaşındaydı. Ama Charlie ondan hiç bahsetmiyordu. Onu önemsemedi kuşkusuz, kadın Charlie'yi epey sıkıyordu. Ama Charlie tam bir beyefendi idi. Kitty seçilen bir ironiyle gülümsedi: O tam da böyle biriydi işte, sersem mendebur, karısına karşı sadakatsiz olabilir; ama ağzından uzun kötlüyecek tek bir söz çıkmazdı. Karısı onun bütünüyle ve mavi gözleri donuktu. Asla ikinci kez dönüp bakılmayacak bir teni vardı, yanakları solgundu.

(...)

Kitty, o zamanlar Walter'ı çok az tanıyordu, bugün ise evleneli neredeyse iki yıl olmasına karşın onun hakkında hâlâ çok az şey biliyordu. Başlangıçta Walter'ın tutkusu karşısında hayrete düşse de, kibarlığından etkilenmiş ve gururu okşanmıştı. Walter fazlasıyla düşünceli biriydi, Kitty'yi rahat ettirmek için çok özenli davranırdı, en küçük isteğini dahi hemen yerine getirirdi. Kitty'ye sürekli ufak tefek hediyeler alırdı. Hastalandığında, Walter'dan daha sevecen ya da daha düşünceli biri olamazdı. Kendisine yorucu gelen bir işi yapma fırsatını Walter'a verdiğinde, ona iyilik yapmış gibi oluyordu. Ve Walter her daim fazlasıyla kibar. Kitty odaya girerken duvara ayağı kalkar, arabadan inerken elini uzatıp yardım eder, eğer yolda tesadüfen Kitty ile karşılaşırsa şapkasını çıkarır, Kitty odadan çıkarken kapıyı açar ve asla Kitty'nin odasına kapıyı çalmadan girmezdi. Ona karşı davranışları, Kitty'nin gördüğü çoğu adamın

eşlerine gösterdiği tavra benzemiyordu. Kitty'ye daha çok, kır evinde ağırlanan bir misafirmiş gibi davranıyordu. İnsanın hoşuna giden bir durumdu, ama biraz komikti. Walter daha rahat biri olsaydı, Kitty onunlayken kendisini biraz daha evindeymiş gibi hissedebilirdi. Evlilik hayatları da Kitty'yi Walter'a karşı yakınlaştırmamıştı. Walter o zamanlar tutkuluydu, aynı zamanda sert, tuhaf bir şekilde histerik ve duygusaldı da.

(...)

Kitty hayat doluydu; tüm gün muhabbet etmeye hazırdu ve kolay gülen biriydi. Walter'ın sessizliği onu altüst etmişti. Kitty'nin gün içinde yaptığı rastgele yorumlara bazen hiç cevap vermiyordu, bu yanı Kitty'yi sinirlendiriyordu. (1-28)

(...)

Gizli aşk maceralarını ustalıkla yönettiler. Charles'in arkası sağlamdı, bunu Kitty'ye o söylemişti (Kitty, kaygısızca "Nüfuzlu bir insan olduğun için kurumlanmana izin veremeyeceğim" diyerek sözünü kesmişti) ve Charles için bu sorun değildi ama Kitty'nin iyiliği için en ufak bir riski bile göze almamaları gerekiyordu. Baş başa pek sık görüşemiyorlardı, hatta Charles'a göre hiç sık değildi, ama önce Kitty'yi düşünmek zorundaydı. Bazen antika dükkânında, bazen Kitty'nin evinde öğle yemeğinden sonra kimsenin olmadığı bir anda.

Yine de Kitty onu köşede bucakta oldukça sık görüyordu. Charles'ın onunla resmi ve her zaman herkesle konuştuğu gibi neşeli konuşması, Kitty'yi eğlendiriyordu.

(...)

Kitty, Charles'a tapıyordu. Charles, sık çizmeleri ve beyaz binici pantolonuyla polo oynarken muhteşem görünüyordu. Tenis oynarken, bir delikanlı gibi görünürdü. Kuşkusuz Charles da görünüşüyle gurur duyuyordu: Kitty'nin şimdiki

Atatürk Kitaplığı

Hazırlayan: Leyla ALP

Bu köşede, Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü anlatan eserlere yer vereceğiz. Atatürk'ün hayatı, mücadelesi ve devrimleri üzerine yazılmış bu kitapların devlet adamı ve bir lider olması dışında çok yönlü kimliğini ve entelektüel derinliğini tanımamızı sağlayacağını umuyoruz. Bu hafta Şevket Süreyya Aydemir'in Tek Adam Cilt 1 kitabından bölümler paylaşıyoruz. İyi okumalar.

TEK ADAM (2)

Türkiye harbe girmişti. Gerçi Mustafa Kemal, memleketinin bu harbe girişini istemiyor ve harbin sonuna inanmıyordu. Ama İstanbul'da Mustafa Kemal değil, Enver hâkimdi.

(...) Fakat olup bittiye karşı ne yapabiliirdi? Görüşlerini ancak bazı dostlarına yazmaktan başka elinden ne gelirdi? Sofya'da bir atışemilirdi Mustafa Kemal. Onu kim dinlerdi? Türkiye'ye çağrılan Alman Askerî Islahat Heyetinin, kayıtsız şartsız orduya hâkim olmasına da karşıydı. Bu konuda gene kendi tabiriyle, "sesinin erişebildiği makamlara kadar itirazda bulunmuş"tu. Ama ne olmuştu ki? Hiç!

Hatıralarında bundan şöyle bahseder:

"Ben ordunun, kayıtsız şartsız, bütün sırlarıyla, Alman Askerî Heyetine verilmesine, teslim edilmesine çok müteessirdim. Daha karar verilmenden önce, bir tesadüfle bu olayı öğrendiğim vakit, sesimin erişebildiği makamlara kadar itirazda bulunmayı vazife saydım. İtirazlarına hiç kimse cevap vermedi... Cevap vermeye lüzum görmedi."

Evet, itirazlarına cevap vermeye lüzum görmemişlerdi.

Genelkurmayda en yüksek mevkilerden birini işgal eden bir dostuna, bir vesile bulup da

bu görüşlerini tekrarladığı zaman, ondan şu cevapları almıştı:

-Kemal, Kemal! Bizi rahat bırak! Sonra vicdanen mesul olursun. Biz öyle şeyler yapacağız ki, neticesinden sen de memnun olacaksın, dünya da hayretler içinde kalacaktır!

Mustafa Kemal onu dinlerken ona, gene de memleket ve halktan bahseder. Onların hayrı için daha tedbirli olmalarını söyler. Aldığı cevap şudur:

- Arkadaş, bizim tecrübemiz senden fazladır. Gerçi seni duygulandıran, hayale sürükleyen şey, memleketine ve milletine olan aşkıdır. Ama düşünmüyorsun ki, bu memleket ve halk, senin hararetili aşkına, acaba zannettiğin kadar layık mıdır? Bizim başımızda büyük adamlar var. Sen henüz onlarla konuşamamış, onların tecrübe görmüş bakışlarına, bakışlarını çevirmemişsin. Memleketin her tarafındaki başarılarının sırlarını anlamamışsındır. Eğer bir defa kendileriyle görüşsen, aynı fikirleri kabul etmekte bizden daha ileri gideceğini şüphe yoktur...

Mustafa Kemal, yalnız dinler. Dostunun kimlerden bahsetmek istediğini de anlar. Ama bu

anlayışını dostuna açık ona doğrulatmaya lüzum görmez. (Syf 200-202)

"Mustafa Kemal'in doğum yeri, Kemalyeri" dir" sözü, çok manalıdır. Kemalyeri, onun Arıburnu cephesinde, ilk savaşlarını yürüttüğü gözetleme mevkiine verilen isimdir. Şimdi arada küçük bir mermer sütun yükselir. Mustafa Kemal'in çıkışı oradan ve Çanakkale muharebeleriyle başlar. (Syf 214)

Cephede harp nizamı karışıktır. Bazı yerlerde iki taraf 20-30 metre aralıkla siperlere gömülmüşlerdir. Ceset, kan taaffün, barut ve kirlı kokular gene havayı doldurur. Conkbayırı iki tarafın da elindedir.

Dört günden beri zaten herkes ateş içindedir. Hele son iki günden beri birlikler boyuna ve karışıklı taarruz halindedirler. Asker yorgunluktan perişandır. Onun ise, o gün yeniden harbe sokacağı alaylar için akşamdan gönderileceği emir, âdetâ bir dilek mahiyetindedir.

Acaba askere, hiç olmazsa, bir

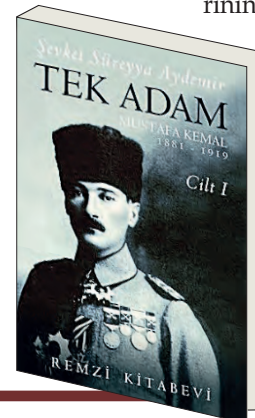
sıcak çorba verilemez mi?

Fakat ilk bakışta göze çarpan şudur ki, herkeste büyük bir manevî kuvvet yüksekliği vardır. Onun kararı kısa ve kesindir. Düşmanı anı ve şiddetli bir baskınla yenmek! Bu işte kuvvetten ziyade karar vardır. Ve kendisi bizzat hücumun başında bulunacaktır.

Düşmana mesafe zaten 20-30 adım. Tertibat şu: Tüfek yok, top yok. Süngü takılacak ve harp safı nizamında hücum yürüyüşü ile düşmanın üstüne atılacaktır. Sonra süngü süngüye, boğaz boğaza hesaplaşma... Ve esas karar şudur: Düşman mahvedilecektir... (Syf 229)

Bir savaş gününde bir insanı yeni yaşlandırabilir. Çünkü ateş altında insan, kendi hayatı ile oynar. On yıllık tabii ve arızasız bir yaşayışın hiçbir anında insan, kendi hayatını, kozları başkalarının, yani düşmanın elinde olan böyle açık ve kesin bir oyuna vermiş değildir.

Fakat eğer o harp gününde teraziye konulan yalnız sizin kendi hayatınız değil de, yüzlerin, binlerin, on binlerin de hayatı ve sorumluluğu ise, işte o zaman Mustafa Kemal'in dediği gibi, "ölümden daha ağır olan" bu sorumluluk içinde yoğunlanan karar adamının duydukları ve çektiikleri, onu bir günde insanüstü kılabılır. (Syf 248)

Bilim kurgu yazmak

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi Tarih Edebiyat Sanat Kütüphanesi'nde (TESAK), Punctum Dergi iş birliğiyle 30 Nisan Çarşamba günü "Türkiye'de Bilimkurgu Yazmak" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirildi. Netfli'x'te diziye uyarlanan Sıcak Kafa kitabının yazarı, bilgisayar mühendisi Afşin Kum'un konuşmacı olarak katıldığı etkinliğin moderatörlüğünü Murat Erşen üstlendi.

Bilimkurgunun sınırlarının geniş ve belirsiz olduğunu söyleyen Afşin Kum, "Bilimkurgu benim seçtiğim bir şey değildi, Sıcak Kafa'yı yazarken 'bilimkurgu romanı yazıyorum' diye hiç düşünmedim. Ama sonra bilimkurgu etiketi konunca hiç rahatsız olmadım. Çok sevdiğim ve anlamlı bulduğum, yapılmasını, yazılmasını, okunmasını veya izlenmesini çok anlamlı bulduğum bir tür olduğu için 'bilimkurgu yazarı' sıfatı barışçıl geldi. Ama ömrüm boyunca bilimkurgu yazacağım diye de bir söz vermiyorum." dedi. Kum, Kırk Üçteki Korkunç Traktör Yağmuru adlı öykü kitabında daha gerçekçi denebilecek öyküler kaleme aldığını kaydetti.

Sıcak Kafa, Kübra ve Kırk Üçteki Korkunç Traktör Yağmuru kitaplarının yazarı Afşin Kum TESAK'ta bilimkurgu hakkında konuştu

BİLİNEMEZLİK DURUMU

Okurken yaşadığı 'bilinemezlik' durumunun kendisini büyülediğini dile getiren Kum, "Aslında biraz Kafka kafaları; Şato, Dava içeride ne var bilemiyorsun; Dava'da adamın suçu ne hiçbir zaman öğreniyorsun. Mesele aslında bir açıdan bilinmezliğin kendisi. Sıcak Kafa'da da onun bir türlü çözülmeceğini başından itibaren vermeye çalıştım. O konuda çok başarılı olmamış olabilirim, çünkü finalde hayal kırıklığına uğrayan çok okur olduğunu gördüm." diye konuştu. Kum, "Klasik Hollywood senaryosu beklentileriyle okuyup, sonunda hastalığa tedavi bulununca dünyanın eski, başlangıçtaki haline döneceğini bekliyor sanıyordu bazı okuyucular. Ama kitap boyunca anlatılan da 'çözümün imkansızlığı'. Hastalığı anlamak için dinlemek lazım ama dinlediğinizde hastalığa yakalanıyorsunuz, dolayısıyla kilitle-

miş durumdasınız. Dünya hastalar ve hasta olmayanlar diye ikiye ayrılıyor." şeklinde konuştu.

Türkiye'de bilimkurgu yazımında karşılaşılan güçlükleri de değerlendiren Kum, "Bazı yazarlar, inandırıcılığı sağlamak için hikâyelerini doğrudan Amerika'da kuruyor. Ya da Türkiye'de geçen hikâyelerde karakterler sanki İngilizce'den dublajlanmış gibi konuşuyor. Bu da onları buradan koparıyor. Bizim özgün bir dil ve atmosfer yaratmamız gerekiyor" ifadelerini kullandı.

Bilim kurgu yazarlarının Türk edebiyatından da beslenmesi gerektiğini belirten Kum, "Sadece dizi izleyerek bilimkurgu yazılamaz. Biz bu türde edebiyat yaptığımızı iddia ediyoruz." dedi.

BİLİM İLE KURGU

Bilimkurguda, bilime uygun olmanın bir zorunluluk olmadığını ama bilinen bilimle de karşılaşmamasının istendiğini kaydeden Kum, "Ama sonuçta bilimkurgu olduğu için henüz olmayan durumları anlatıyor. O zaman nasıl yapılacağını biliyorsan yazarsın, ama karanlıkta kalan yeri istediğin gibi uydurabilirsin bu da kurgu oluyor. Bilimle çelişki olduğunda insanları rahatsız etmiyor, yutuyorlar ama ben rahatsız oluyorum." şeklinde konuştu.

Güçlü bir kadın anlatısı: "Beyhude"

Epifani Sanat ve Lorem Drama'nın yeni oyunu "Beyhude" 24 Mayıs'ta ikincikat Kadıköy'de sahnelenecek

● Simge KANSU

Epifani Sanat ve Lorem Drama ortaklığıyla hayata geçirilen Beyhude oyunu, 4 Nisan'da Taksim Ara Sahne'de prömiyer yaptı. Maurice Maeterlinck'in klasik eseri Ariane ile Mavi Sakal'dan uyarlanan Beyhude, kadınların kendi hikâyelerini yazma cesaretini ve eril düzenin yarattığı korkularla yüzleşme mücadelesini sahneye taşıyor. Korkuya hapsedilmiş kadınların özgürlük arzusunun konu alan oyun, 75 dakikalık tek

perdeden oluşuyor. Oyun, 23 Mayıs'ta ikincikat Kadıköy'de sanatseverlerin beğenisine sunulacak.

Tamamı kadınlardan oluşan ekibiyle Beyhude, güçlü bir kadın dayanışmasının ürünü olarak dikkat çekiyor. Oyun, yalnızca Mavi Sakal'ın esaretindeki kadınları değil, eril gücün toplumda yarattığı baskıyı ve kadınların bu düzen içinde verdiği mücadeleyi de gözler önüne seriyor. Beyhude, özgürlük, korku ve insanın kendi kaderiyle olan mücadelesini sorgulayan bir hikaye ortaya koyuyor.

Naşit Özcan'a veda

Tiyatro oyuncusu, yönetmen ve seslendirme sanatçısı Naşit Özcan, Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verildi

Türkiye tiyatrosuna büyük katkılar sunan Naşit ailesinin son temsilcilerinden tiyatro oyuncusu, yönetmen ve seslendirme sanatçısı Naşit Özcan 4 Mayıs'ta yaşamını yitirdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, 68 yaşında ölen Özcan için 8 Mayıs Perşembe günü Üsküdar Musahipzade Celal Sahnesi'nde tören düzenledi. Sanatçı, aynı gün Üsküdar Şakirin Camii'nde kılınan namazın ardından Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verildi.

KOMİK-İ ŞEHİR NAŞİT BEY'DEN NAŞİT ÖZCAN'A

Türkiye tiyatrosunun ünlü tuvalu ustası Komik-i Şehir Naşit Bey'in torunu ve aktör Selim Naşit'in oğlu, Adile Naşit'in yeğeni olan Naşit Özcan sahneye ilk kez 1971 yılında Gönül Ülkü-Gazanfer Özcan tiyatrosu'nda sahnelenen "Ben Çalmadım" adlı çocuk oyunu ile adım attı. Akbank Çocuk Tiyatrosu'nda oynadı, Ali Poyrazoğlu Tiyatro Atölyesi'nde eğitim gördü. 1980-83 yılları arasında, Nejat Uygur Tiyatrosu'nda, üç yıl boyunca Şan Müzikholü'nde, Ali Poyrazoğlu, Abdullah Şahin-Nokta gibi özel tiyatrolarda çeşitli oyunlarda görev aldı. 1988 yılında Şehir Tiyatroları ailesine katıldı. Özcan, TV dizilerinde oyunculuk ve seslendirme yaptı.

Oynadığı oyunlardan bazıları: Meraklısı İçin Öyle Bir Hikaye, Titanik Orkestrası, Ay Uyuyor muydun Afedersin, Uçurtmanın Kuyruğu, Kadın ile Memur, Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım, Moliere ya da Kara Kompo, Kafes Arkasında, Ağrı Dağı Efsane-

si, İkinci Nöbetçinin Sıkıntıları, Resimli Osmanlı Tarihi, Barışa Şans Verin, Barış Kervanı, Fareli Köyün Kavalcısı, Deli Eder İnsanı Bu Dünya, Oidipus, Yıldız Kral ve Soyтары, Gölgenin Canı, Kafkas Tebeşir Dairesi, Komik-i Şehir Naşit Bey, Kuğunun Şarkısı.

Yönettiği oyunlardan bazıları: Vakti Geldi, Sonbaharı Beklerken, Sevgili Doktor, Olur Böyle Şeyler, İslî Sıslı Pis Puslu, İkinci Ses, Ne Hepsî Ne Hiçbiri, Çengi, Ay Işığında Şamata, Ay Carmela, Tatlı Kaçık.

Aldığı ödüller: 2002-2003 Lions Selim Naşit Tiyatro Ödülleri'nde "En iyi Erkek Oyuncu" ödülü, 2002-2003 İsmet Küntay "En iyi Erkek Oyuncu" ödülü, 2010 Sadri Alışık En İyi Erkek Oyuncu Ödülü, 2010 İsmail Dümbüllü En İyi Tiyatro Sanatçısı ödülü, 2025 Yeni Tiyatro Dergisi Onur Ödülü.

Ödül adaylıkları: 2000 yılı Afife Jale Tiyatro Ödülleri'nde En İyi Komedi Oyuncusu adayı.

Evrin'de "Hüzün" sergisi

Evrin Sanat Galerisi, sanatseverleri "Hüzün" adlı trio resim sergisiyle buluşturdu

Ressam Arzu Kılıçdoğan, Hayri Ağan ve Nesrin Sağlam'ın Evrim Sanat Galerisi'nde açılan sergi, sanatın insan ruhundaki derinlikleri ve duyguları yansıtan güçlü bir anlatım sunuyor. "Hüzün" temasıyla, sanatın dönüştürücü ve düşündürücü gücü yeniden vurgulanıyor. Sergide, yağlı boya, akrilik ve karışık teknik kullanılarak yer alıy, karışık mdf üzerinde toplam 42 eser yer alıyor.

Evrin Sanat Galerisi'nin kurucusu Betül Ketenci sergiyle ilgili şunları söylüyor: "Değerli üç sanatçımızın son dönem eser-

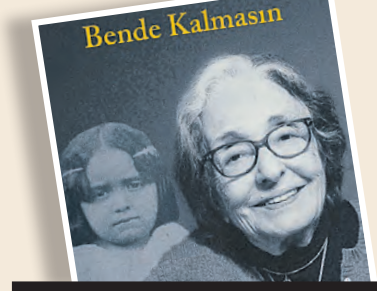
lerinden oluşan seçkiyi Evrim Sanat Galerisi'nde ağırlamaktan büyük bir heyecan duyuyoruz. Yıl boyunca planladığımız sergi ve etkinliklerle sanatseverlere yeni ufuklar açmayı, onları estetik ve duygusal bir yolculuğa davet etmeyi hedefliyoruz. Sanatın dönüştürücü gücünü paylaşmak ve toplumla bağ kurmak için herkesi galerimize bekliyoruz."

3 Mayıs'ta açılan "Hüzün" sergisi, 21 Mayıs'a kadar Evrim Sanat Galerisi'nde ziyaret edilebilir.

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Bende Kalmazın

Gülten Dayıoğlu, "Bende Kalmazın" ile kendi hikâyesini anlatmanın yanı sıra 1940'lı yıllardan başlayarak Türkiye'nin toplumsal ve kültürel bir panoramasını çiziyor. Bende Kalmazın keskin gözlemleri ve duyarlı bakışıyla Gülten Dayıoğlu'ndan etkileyici bir otobiyografi...

Gülten Dayıoğlu'nun yazdığı ve çocuk kitapları alanında Türkiye'nin ilk çok-satırı Fadîş, çok katmanlı bir toplumun çatışmalı değerleriyle kuşatılmış halde kendi yolunu çizen yazarın hayatından izler taşır. Yıllardır okullarda, söyleşilerde ve çeşitli ortamlarda Fadîş siz misiniz? Fadîş sonra ne yaptı? Nasıl bir insan oldu? gibi sorularla karşılaşan Gülten Dayıoğlu bu soruların yanıtlarını içeren bir kitap yazma vaaadini Bende Kalmazın ile yerine getiriyor.

Yazar kitabın yazılış hikâyesini şöyle özetliyor: "Doksan yaşıma yaklaşıırken tüm yaşamımı Bende Kalmazın adıyla yazdım. Okurlarıma verdiğim sözü tutmuş olmanın iç rahatlığına kavuştum diyebilirim." Yapı Kredi Yayınları / 160 sf

Yapı Kredi Yayınları'ndan nisan ayında çıkan diğer kitaplardan bazıları şöyle:

■ Ahmet Ümit'in Yazınsal Dünyası / Onur Bilge Kula / 232 sf
■ Kopuk / Sine Ergün / 72 sf
■ Politik Hayvan Hikâyeleri / Serdar Rifat / 160 sf

TEKLİ

Deniz Arcak / Ölüm Olsa da Sonunda

"Eyvallah", "Zehir Ettin", "Vurur", "Eller Ağlatır" gibi şarkılarıyla 90'lara ve 2000'lere damga vuran, yıllar sonra açılan dijital müzik platformlarında bu şarkılarıyla on milyonlarca dinlemeye ulaşan Deniz Arcak tam da kendisinden beklenen tatta bir şarkıyla geri döndü.

Aşkın tutkusu, kayıp hüznü ve umudun inatçılığının iç içe geçtiği "Ölüm Olsa da Sonunda" adlı şarkı, derin bir aşkın ve onun ardından gelen yokluğun içsel yansımalarını dinleyiciye aktarıyor. Söz ve müziği Deniz Arcak'a, düzenlemesi ise Başak Gürcan'a ait olan şarkıya Büyükkada'da Fakih Kademoglu yönetmenliğinde klip çekildi. Şarkı ve klip "Deniz Arcak Atölyehane" etiketiyle tüm dijital platformlardaki yerini aldı.

Ruhu doyanan şarkılar:

■ The Princess / Parov Stelar
■ Gemiler / Melis Sökmen
■ At The Same Time / Hindi Zahra

DİZİ

Good American Family

Good American Family, tamamen gerçeklere dayanan bir drama. Orta Batı'dan bir çiftin nadir bir cücelik hastalığına sahip bir kızı evlat edinmesiyle yaşadıklarından ilham alan dizi, izleyiciyi önyargı ve travmalar üzerine düşünmeye itiyor. Aile, evlat edindikleri kızlarını üç biyolojik çocuklarıyla birlikte büyültmeye başladıklarında, kızın yaşı ve geçmişiyle ilgili bir gizem ortaya çıkar ve zamanla onun söylediği kişi

olmadığından şüphelenmeye başlarlar. Onlar ailelerini, tehdit olduğuna inandıkları üvey kızlarından korumaya çalışırken, kız da geçmişiyle yüzleşmeye ve geleceğinin belirsizliğiyle baş etmeye çalışır. Aralarındaki bu çatışma sonunda magazin

sayfalarına ve mahkemeye taşınır. Tamamen mahkeme ifadelerine dayanan sekiz bölümlük dizi, ilk dört bölümde yaşananları ailenin gözünden, ikinci dört bölümde ise kızın gözünden anlatmasıyla da dikkat çekiyor. Disney+ta izlenebilir.

CUMARTESİ KONSERLERİ

10, 17, 24, 31 MAYIS 2025 / 20.00

10 - REZONANS
Can Özhan, keman | Pinar Çelik-Warsi, piyano

17 - SİBEL KÖSE QUARTET
Sibel Köse, vokal | Mark Lotz, flüt | Kamil Erdem, gitar | Péter Somos, perküsyon

24 - KAFKASYA VE ÖTESİ
Gülcan Altan, vokal | Muammer Ketencioğlu, akordeon | Burcu Bayсал, konuk vokal

31 - LATİN AMERİKA'YA MÜZİK YOLCULUK
Sedef Erçetin, cello | Ayşegül Kuş Durakoğlu, piyano

Yeni Mobilat "Etkinlik biletlerini www.mobilat.com'dan satın alabilirsiniz."

KADIKÖY BELEDİYESİ

Hayatta Kalma İttifakı

BEGÜM KAKI

begumkaki@gmail.com

Ortak bir aile, ortak travmalar, ortak geçmiş ve birlikte yaşanan hayat, kardeşler arası ilişkileri kurduğumuz diğer tüm ilişkilerden daha özel ve özgün kılıyor. Aynı evde büyüyüp karakter olarak birbirinden farklı olsalar da nihayetinde ortak hikâyenin şekillendirdiği insanlar olarak çıkıyor o yuvadan ya da çıkamıyor. Kumbarcı50 ve Vigor Sanat Ortak yapımı, Gülhan Kadim'in yazdığı ve yönettiği Hazal Türesan ve Yiğit Sertdemir'in hayat verdiği "Salıncak" oyununu travmatik geçmişleriyle, travmatize hayatlarıyla orta yaşlı iki kardeşin evine davet ediyor izleyiciyi. Bahar ve Kerem'in evi burası, içinden çıkılamayan bir ev. Kelimenin tam anlamıyla içe kapalı, bağımlı ve çoğun-

lukla rahatsız edici bir bağ var kardeşlerin arasında. Bahar ve Kerem ilerlemiş yaşlarına rağmen birbirlerine tutunarak hayatta kalmaya çalışan, birbirleri olmadan yaşamayacaklarına inandıkları bir hayat kurmuşlar kendilerine, bir hayatta kalma ittifakı onlarınkı. Onları bugün bu hâle getiren geçmişte yaşayıp atlatamadıkları, yüzleşemedikleri ve çözemedikleri travmaları. İkiliyle oldukça sıradan günlerinden birinde tanışıyoruz. Bahar ikilinin daha işleri yöneten, daha sesi çıkan, sözü geçeni. Kerem ise dışarıyla bağı Bahar'ın kontrolünde olan, ürkek ve söz dinleyeni. Geçmişte yaşanan bir olaydan dolayı saklanıyor Kerem, telefonlara, kapıya bakamıyor, haberleri dinlemesi yasak, yalnızken yapabilecekleri Bahar'ın izni dahilinde. Bahar sadece Kerem'in değil kendisinin de kumandası. Bedeni üzerinden baskı uyguluyor kendine. Sürekli çıkıp indiği tartıda, karşılaştığını söylediği şişmanlanmış arkadaşısıyla kıyaslarken belli ediyor bedeniyle ilgili yaşadığı korkuyu.

İki kardeş yarattıkları tehlikelerden kaçmak için savunma mekanizmaları geliştirmiş ve adeta sığınak hâline getirdikleri bu evde korunuyorlar.

Sonraki günlerin de birbirine çok benzediğini, adeta bir döngüde sıkışıp kaldıklarını görüyoruz. Döngüde gelişen bazı olaylar/oyunlar heyecan yaratıyor. Bu heyecanlar o döngüde kalmayı mümkün kılıyor. Aynı korkular, aynı konuşmalar, aynı yaşam pratikleri... Normallerini geçmişte yaşadıkları travmaların hapsi altında yaşıyorlar. Ancak ikisi de o kadar soyutlanmış durumdadır ki bu durumun içinden çıkabilecekleri bir tedavinin olabileceği ihtimali bile yok akillarında. Ufacık dünyaları kuruları ve yüzleşemedikleri üzerine kurulu ve gerçeklikle bağları zedelenmiş iki yetiş-

kin. Bize aralarında geçen üstü kapalı sohbetler yaşadıkları travmalarını sezebileceğimizi ipuçları veriyor. Bahar'ın yaptığı telefon konuşmalarından, dışarıdan getirdiği bilgilerden, gittiğini söylediği yerlerden bir süre sonra şüphe duyuyoruz. Mesela Kerem'in takıntılı olduğu gemi maketleri onun atlama- madığı ebeveyn kaybının bir tezahürü olduğunu anlıyoruz. İkisi arasında sınırın nerede başladığı nerede bittiği belirsiz bir ilişki söz konusu. Bahar zaman zaman anne zaman zaman kardeş, Kerem de çocuk ve kardeş rolleri arasında gidip geliyor. Aralarındaki bu hiyerarşinin belirsizliği onları bulundukları psikolojik sıkıntılarda da zora sokuyor. İkili arasında kimin psikotik sorunlarının daha evveli olduğunu, kimin bu sanırlara katıldığına anlayamıyoruz. Ortak bir aile travması olsa da Kerem'in çocukken yaşadığını söylediği suç teşkil eden diğer olay ikili arasındaki başka bir dinamizi kurguluyor. Sıvası çatlamış duvarda gittikçe küçülen pence-reyle daha da içeri kapanan, gerilimi arttı- kaçma belirsizleşen, dağılan zihinler gibi dağılan ev ve karşımızda çıplak kalmış travmaların esir aldığı iki yetişkin çocuk ile baş başa bırakıyor oyun izleyicisini.

Hazal Türesin ve Yiğit Sertdemir uyumu bu ikili olarak karşımıza çıkıyorlar. Türe-

sin'in daha enerjik ve uçlara çekebildiği oyunculuğuna karşı Sertdemir'in daha sakin, şüpheci ve korkak karaktere bürünmesi bize ilişki kurabileceğimiz bir hikâye veriyor. Gülhan Kadim'in "Folie à deux" Türkçe anlamı "Paylaşılmış psikotik bozukluk ya da ikili delilik" olan bir psikolojik rahatsızlığı iki kardeş üzerinden ele alması daha önce de üretilen eserler arasında önemli bir yer ediniyor. Bu oyun birbirine emanet değil hapsedilmiş travmatize çocukların yaşadıkları o "ürkütücü" hayatı hatırlatıyor, içe dönük bir bakış ihtiyacı yaratıyor. Oyunda Başak Özdoğan tarafından, hikâyenin gerektirdiği detaylara göre dayalı dşseli kompakt bir ev görünümü tasarlanmış. Ayrıca dekor gibi kostümler de Özdoğan'dan. Oyunun öne çıkan yönlerinden biri de videoyu hikâyeyi farklı yönlerden de gösterecek bir yaklaşımla kullanmak olmuş. Bu da Mert Kaya'ya ait bir uygulama. Oyunun kasvetine hizmet eden ışık uygulaması ise İbrahim Sağır'a ait. Oyunun yardımcı yönetmenliğini Bülent Gültekin, yönetmen yardımcılığını ise İlayda Ulca'yı üstleniyor. Oyunun ses ve efekt tasarımı ise Tolga Tüzün'e ait. Hızlandıkça dengizesizleşen, den-gesizleştiğçe savrulan "Salıncak"ı 23 Mayıs'ta Kumbarcı50'de izleyebilirsiniz.

Nar Film seçkisi Kadıköy Sineması'nda

Kadıköy merkezli Nar Film, 16. kuruluş yılını "Nar Film 15+1: Sonbahar'dan Karanlık Gece'ye" adlı film seçkisiyle kutluyor

Soner Alper, Ersin Çelik ve Özcan Alper ortaklığında 2009 yılında Kadıköy'de kurulan ve ulusal ve uluslararası film festivallerinden 100'den fazla ödül almış film kataloğuyla Türkiye'nin önde gelen yapımcı şirketlerinden biri olan Nar Film, 16. yılını özel bir seçkiyle kutluyor. Yapım şirketinin 16 yıllık üretimi kadar Türkiye'nin yakın dönemine de ışık tutan 11 filmi bir araya getiren "Nar Film 15+1: Sonbahar'dan Karanlık Gece'ye" başlıklı seçki, 11 Mayıs-13 Haziran 2025 tarihleri arasında Kadıköy Sineması'nda izlenebilecek. Özcan Alper'in "Sonbahar", "Gelecek Uzun Sürer", "Rüzgarın Hatıraları" ve "Karanlık Gece" filmlerinin yer aldığı seçkide, yönetmenin son filmi "Aşıklar Bayramı" da ilk kez sinema perdesinde izleyicisiyle buluşacak. Seçkide ayrıca, Kıvanç Sezer'in "Babamın Kanatları", Orhan Eskiözü ile Özgür Doğan'ın "İki Dil, Bir Bavul", Lusin Dink'in "Saroyan Ülkesi", Barış Hancıoğulları'nın "Yeni-den Leyla" ve Hüseyin Tabak'ın "Çirkin Kral'ın Efsanesi" adlı filmleri de gösterilecek. Seçkinin bir sürprizi de, Özcan Alper'in 2025 tarihli belgeseli "Bölük Pörçük – Bir Tuncel Kurtiz Biyografisi"ne özel gerçekleştirilecek gala olacak. Nar Film, Kadıköy Sineması, SisCo ve zu PR'ın ortaklığında hazırlanan seçkinin biletleri biletinal'dan edinilebilir.

“Ortaya Karışık Ruh Halleri”

Ruh sağlığına dair algılarımızı sorgulatan karma sergi Müze Gazhane'de açıldı

● **Gökçe UYGUN**

İYİ (İnsanca Yaşam için) Sosyal Kooperatif bileşenleri "Ortaya Karışık Ruh Halleri" başlıklı sergiyi izleyiciyle buluşturuyor. Sergi insanları ayırıştırarak, dışlanmasına, ötekileşmesine yol açan tanımlar/teşhisler/etiketler/kategorilere karşı insani ihtiyaçlarımızı ve yeteneklerimizi paylaşmak, üretmek ve bir arada yaşamak şiarını taşıyor. Fatma Zengin koordinasyonu ve Gökhan Deniz danışmanlığında gerçekleşen sergide Fikret Bektaş, Onurcan Taşdemir, Orhan Üsküner, Ergin Altun, Serhat Duruöz, Yalçın Kemal, Cemil Can Yusufoglu & Barış Özün Ak ve Kardelen Fincancı'nın fotoğraftan resme, enstalyasyondan kolaja pek çok medyumda eserleri yer alıyor.

3 Mayıs Cumartesi günü yapılan açılısta konuşan Fatma Zengin, çocukken herkesin içinde bir sanatçı olduğunu

ama büyüdüğümüzde bu yönümüzü kaybettiğimizi belirterek, "Sanatın iyileştirici gücü, Türkiye'deki ruh hastalıkları alanında çok az kullanılıyor maalesef." yorumunu yaptı. Serginin sanatçılarından ve serginin fikrini ilk ortaya atan Fikret Bektaş da "Dünyanın neresinde doğmuşsak oranın labirentinde hareket ediyoruz. Beynimiz kendi labirentini dışarıdaki labirentin koridorlarından, ödülleri ve cezalarından yola çıkarak oluşturuyor. Şanslısak ve eğer algılarımız ve sezgilerimiz bize yardım ederse bu labirentin üstünde

yükselip çıkmazları önceden görmeyi öğrenebiliyoruz ve yolumuzu bulabiliyoruz." diye konuştu.

Açılış konuşmalarının ardından Cemil Can Yusufoglu ve Barış Özün Ak sundukları "Teatral Diyalog" ile ruh sağlığı hastalıklarının toplumdaki algısına dikkat çekti. Sergiye ön ayak olan Gazhane Çevre Gönüllüleri'nin dünden bugüne Gazhane mücadelesini anlatan Hasanpaşa Gazhanesi belgeselinin gösterildiği açılısta, müzik dinletisi de sunuldu.

SERGİYE PARALEL ETKİNLİKLER

Yarım kalan işlerin tamamlanacağı interaktif sanatçı stüdyoları, sanatçı stüdyolarından biriyle eş zamanlı gerçekleşecek 'yaşayan kitap' söyleşi, katılımcıların 'anti-siper kahramanlarını' beraber üretebileceği kolaj atölyesi, şiir söyleşi gibi etkinliklerle zenginleşen sergi programında; RUSİHAK'ın (Ruh Sağlığında İnsan Hakları Derneği) projesi kapsamında 2014 yılında Can Dinlenmiş ve Ege Kanar'ın yönetmenliğinde çekilen ve ülkemizde ruh sağlığı hizmeti veren devlet kurumlarının iç işleyişine dair bir kesit sunan 'Depo: Akıl Hastanesinde Hayat' belgeseli belirli aralıklarla gösterimde olacak.

"Ortaya Karışık Ruh Halleri", 11 Mayıs'a dek her gün 12:00-20:00 saatleri arasında Müze Gazhane C Binası'nda görülebilir.

Sinematek/Sinema Evi'nde bu hafta

Adres: Osmanağa Mah., Hasircıbaşı Cad., Hasircı Sok. No:16 | İletişim: sinematek@kadikoy.bel.tr | Web: sinematek.kadikoy.bel.tr | Instagram: @sinematekSinemaEvi

Andrey Tarkovski: Bir İbadet Olarak Sinema

Tarkovski sinemasının özüne ve diline oldukça yaklaşan bir üslupla yönetmenin oğlu tarafından çekilen bu belgesel, oğuldan babaya incelikli bir saygı duruşu özelliği taşıyor. Filmde, Tarkovski'nin Rusya, İsveç ve İtalya'daki yaşam alanlarının güncel görüntülerine; ilk defa gün yüzüne çıkan ses kayıtları, fotoğraflar, kamera arkası görüntüler ve film kesitlerinden oluşan zengin bir arşiv eşlik ediyor.

9 Mayıs Cuma Saat:20.00

Yönetmen: Andrey A. Tarkovski
Senaryo: Andrey A. Tarkovski
İtalya, İsveç, Rusya / 2019 / Rusça / 97 dk. / Renkli / İngilizce ve Türkçe altyazılı

Andrey Rublev

Andrey Rublev, 15. yüzyılın başlarında kılıklar, savaşlar ve iç çekişmeler arasında zanaatını icra etmeye çalışan bir ikon ressamıdır. İlk başlarda insanlığın kötülüğü aşıma gücüne inanan Andrey, kanlı saldırılara tanıklık ettikten sonra in-

sanlığa inancını yitirerek sessizlik yemini eder, konuşmayı ve resim yapmayı genç bir can yapımcısının kararlığına tanık olana kadar tamamen bırakır.

10 Mayıs Cumartesi Saat:14.00

Yönetmen: Andrey Tarkovski
Senaryo: A. Konchalovsky, A. Tarkovski
Oyuncular: Anatoliy Solonitsyn, Ivan Lapikov, Nikolay Grinko, Irma Tarkovskaya
Sovyetler Birliği / 1966 / 183 dk. / Siyah Beyaz, Renkli / Rusça, Tatarca, İtalyanca / İngilizce ve Türkçe altyazılı

İyinin ve Kötünün Ötesinde

Alman Üçlemesi'nin ikinci filmi olan İyinin ve Kötünün Ötesinde, 1880'lerde dönemin ahlaklılığından ve doğmakta olan faşizm dalgasından özgürleşme arzusu ile birbirlerine tutunan Alman filozof Friedrich Nietzsche, bir diğer düşünür olan Yahudi yakın arkadaşı Paul Rée ve psikanalist-yazar Lou Andreas-Salomé arasındaki yoğun üçlü dinamığa odaklanıyor.

10 Mayıs Cumartesi Saat:18.30

Yönetmen: Liliana Cavani
Senaryo: Liliana Cavani, Franco Arcalli, Italo Moscati
Oyuncular: Dominique Sanda, Robert Powell, Erland Josephson, Verna Lisi
İtalya, Fransa / 1977 / İtalyanca, İngilizce / 127 dk. / Renkli / İngilizce ve Türkçe altyazılı

Kurban

Orta yaşlı entelektüel Alexander bir yaz akşamı İsveç'in tenha bir kırsal bölgesinde yer alan evinde ailesi ve arkadaşlarıyla doğum gününü kutlamaktadır. Bu sırada nükleer çatışma çıktığını duyuran televizyon haberini görürler. Televizyon kapatılır, sessizlik çöker, ardından histeri ve endişe krizi başlar. Alexander akılcılığını bir kenara bırakarak dua etmeye koyulur, savaşın sesleri işitilmeye başladıkça kıyamete dair batıl inanç geliştirir ve Tanrı'yla bir anlaşma yapar. Dünya'nın sona ermemesine karşılık dindlen ve dünyevi olan her şeyden feragat edecektir.

11 Mayıs Pazar Saat:18.30

Yönetmen: Andrey Tarkovski
Senaryo: Andrey Tarkovski
Oyuncular: Erland Josephson, Susan Fleetwood, Allan Edwall, Gudrún Gisladóttir
İsveç, Fransa, Birleşik Krallık / 1986 / 149 dk. / Renkli / İsveççe, İzlandaca / Türkçe Altyazılı

Histeri

Yönetmen Yiğit, 1993 yılında Solingen'de gerçekleşen ırkçı kundaklama saldırısını konu alan bir film çekmektedir. Söz konusu sahnenin çekimleri tamamlandıktan sonra figüranlar sette yanmış bir Küran bulur ve gerginlik çıkar. İkinci yönetmen yardımcısı Elif, çekim materyalini teslim alırken başına geleceklerden ha-

bersizdir. Yapımcının evine bıraktığı bobinlerin çalınması ertesinde Elif her şeyi tek başına yoluna sokmaya çalışır, ama giderek yalanlar ve komplolarla bezeli bir oyunun içine çekilir.

13 Mayıs Salı Saat:20.00

Yönetmen: Mehmet Akif Büyükkatalay
Senaryo: Mehmet Akif Büyükkatalay
Oyuncular: Devrim Lingnau, Mehdi Meskar, Serkan Kaya, Nicolette Krebitz
Almanya/2025/Almanca, İngilizce, Türkçe, Kürtçe, Arapça/104 dk./Renkli/ Türkçe altyazılı

Filmin ardından, Emin Alper'in katılımıyla filmin yönetmeni Mehmet Akif Büyükkatalay ile söyleşi gerçekleştirilecek.

Ne Hatt Ettiğinizi Biliyorum

Julia, Tobias ve 12 yaşındaki kızları Marielle dışarıdan kusursuz bir aile gibi gözükür. Fakat tasarrımına aşırı özen gösterilmiş evleri gibi gerektiğinden fazla kibar davranışları da bir yanılsamadan ibarettir, arka planda öfke kazanı fokurdur. Bir gün Marielle okulda kafasına bir darbe alır ve ertesinde telepatik bir güç sahibi olur. Gelgelelim bu yenilik hiç hayırlı ol-

maz, zira Marielle artık annesi ve babasının ondan, hatta birbirlerinden bile gizlediği her şeyi görmekte ve duymaktadır.

14 Mayıs Çarşamba Saat:20.00

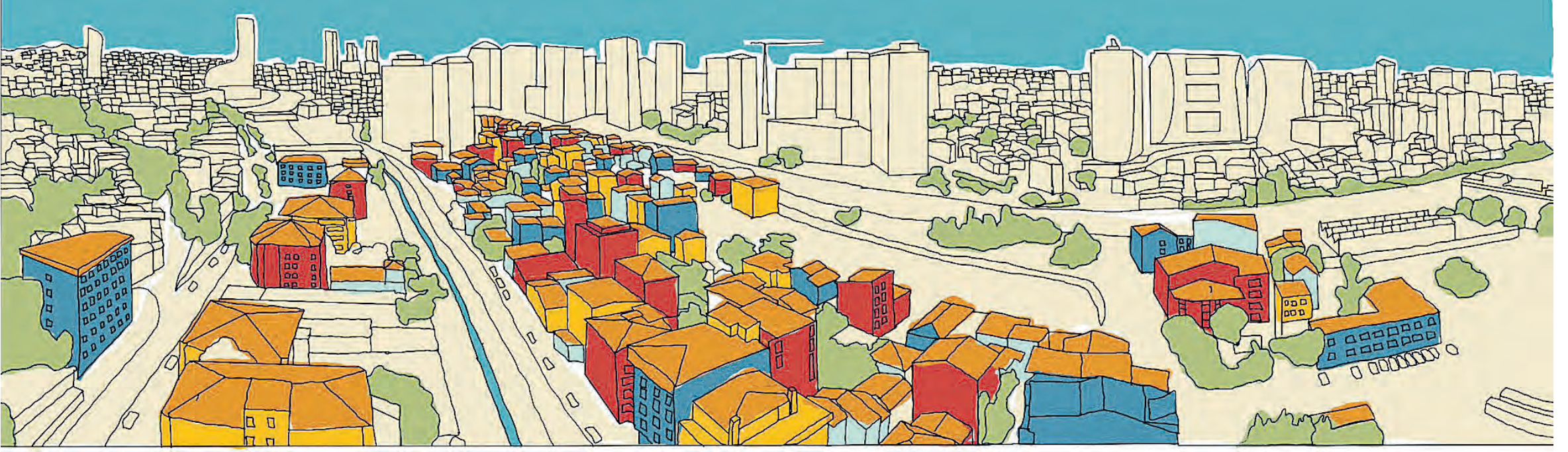
Yönetmen: Frédéric Hambalek
Senaryo: Frédéric Hambalek
Oyuncular: Julia Jentsch, Felix Kramer, Laeni Geiseler, Mehmet Ateşçi, Almanya / 2025 / Almanca, Fransızca / 86 dk. / Renkli / Türkçe altyazılı

Riefenstahl

Sinema tarihinin en tartışmalı isimlerinden Leni Riefenstahl, yenilikçi bir yönetmen olduğu gibi Nazi propagandacıydı. Riefenstahl II. Dünya Savaşı sonrasında kendisine yöneltilen suçlamalara karşı, Nazi Partisi ile bağlantısı olduğunu reddetti ve Holokost'tan haberi olmadığını iddia etti. Nazi sempatisi olarak kabul edildi ve savaş suçlarından asla hüküm giymedi. Sonraki yıllardaysa Riefenstahl "Nereden bilebildik ki?" argümanıyla yapılan savunmaların en ünlü ismine dönüş- tü, hatta kendini bir kurban gibi göstermeye başladı. Andres Veiel'in yeni belgeselinin merkezinde de bu durum yer alıyor.

15 Mayıs Perşembe Saat:20.00

Yönetmen: Andres Veiel
Senaryo: Andres Veiel
Almanya / 2024 / Almanca, İngilizce, Fransızca / 115 dk. / Renkli ve Siyah Beyaz / Türkçe ve İngilizce altyazılı

Fikirtepe ruhunu koruyan alternatif dönüşüm

● Gökçe UYGUN

İstanbul Mimarlık ve Şehircilik Araştırmaları Akademisi'nin (AURA İstanbul) Güz 2024 Sertifika Programı kapsamında, Araştırma Tabanlı Tasarım Stüdyosu'nda üretilen "Dünya Yanarken" başlıklı araştırma ve tasarım sunumları geçtiğimiz günlerde SALT Galata'da sergilendi. Bu projelerden biri de Fikirtepe'yi ilgilendiriyor. Mimar Azize Azra Algan, "Fikirtepe: Bir Gecekondu Mahallesini Mikroiklim Adasına Dönüştürmek" başlıklı çalışmasında kentsel dönüşümün sebep olduğu sosyal ve çevresel kayıplara alternatif bir model sunmayı amaçlıyor.

Detayları Algan'a sorduk.

● **Fikirtepe'yi neden ve nasıl çalıştınız?**

Fikirtepe, İstanbul'da kentsel dönüşümün en yoğun yaşandığı bölgelerden biri. Bu dönüşüm hem fiziksel hem de sosyal anlamda büyük değişimlere yol açtı. Ben de bu süreci sadece eleştirmek yerine, başka türlü nasıl olabileceğini araştırmak

İstanbul'un hızlı dönüşen mahallelerinden Fikirtepe'yi çalışan mimar Azra Algan, "Fikirtepe'yi dönüştürürken orada yaşayanların sesine kulak vermek mimarlığın temel sorumluluklarından. Ben de insanları ve çevreyi odağa alarak, Fikirtepe'nin ruhunu kaybetmeden yeni bir yaşam alanı inşa etmeyi amaçladım" diyor

istedim. Literatür taramasının ardından sahaya çıktım, bölge halkıyla konuştum. Bu görüşmeler, projenin yönünü belirledi.

● **Fikirtepe ile kişisel bir bağınız var mı?**

Kadıköylü değilim ama çocukluğumdan bu yana Kadıköy'le duygusal bir bağım var. Babam Bostancı'da büyümüş, Kadıköy Maarif Koleji'nde okumuş. Çocukken sık sık Kadıköy'e giderdik. Bu yüzden Kadıköy, sadece bir semt değil, kuşaklar arası aktarılan bir kültürel deneyim alanı. Fikirtepe'yle bağım da tam bu noktada şekillendi; çocukluğumun anılarında yer etmiş bir bölgenin zamanla nasıl değiştiğini görmek, bu değişimi an-

lamaya çalışmak ve alternatif bir hikâye önermek benim için hem kişisel hem de mimari bir sorgulama alanı oldu.

● **Kentsel dönüşümün yarattığı en büyük sorunlar neler?**

Sosyal anlamda en büyük sorun aidiyet kaybı. Eski ve yeni yaşam biçimleri arasında köprü kurmak zorlaşıyor. Çevresel açıdan ise yapılaşma yoğunluğu, yeşil alan kaybı ve altyapı baskısı ciddi sorunlara yol açıyor.

● **Bu sorunları göz önünde bulundurarak, alternatif bir model geliştirdiniz değil mi?**

Evet, burada sadece daha yeşil bir alan yarat-

mak değil, aynı zamanda insanların yerleşik yaşama dair duygusal ihtiyaçlarını karşılayacak bir yaklaşım geliştirmek istedim. İnsanların yalnızca barınma değil, ait olma, huzur bulma ve topluma bağ kurma ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak, yeni bir yaşam biçimi önerdim. Bu model, bireylerin fiziksel ve duygusal iyilik hallerini ön planda tutarken, çevreyi de göz ardı etmiyor. İnsanları ve çevreyi odağa alarak, Fikirtepe'nin ruhunu kaybetmeden yeni bir yaşam alanı inşa etmeyi amaçladım.

"FİKİRTEPELİ'NİN SESİNE KULAK VERMEK"

● **Projeniz Fikirtepe için ne öneriyor?**

Sadece yeni binalar yapmak değil, insanların aidiyet kurabileceği, birlikte yaşamı destekleyen alanlar yaratmak gerektiğini savunuyorum. Proje, bu anlayışla alternatif bir yaşam modeli sunuyor. Hedefim, bölgenin ruhunu kaybetmeden daha yaşanabilir bir ortam yaratmak.

● **Mahalle kültürünü nasıl korumayı hedeflediniz?**

Fikirtepe'de güçlü bir komşuluk kültürü var. İnsanlar sokakta karşılaşıyor, yardımlaşıyor. Bu yapıyı korumak için tasarımda büyük teraslar, dış cephede sirkülasyon alanları gibi öğeler kullandım. Amaç, sosyal ilişkileri destekleyen ortak alanlar yaratmak.

● **Sürdürülebilir çözümlerinizi neler?**

Bitkisel gölgeleme, teraslarda ağaç ve sarmaşık kullanımı gibi çözümler önerdim. Bu hem sıcaklığı düşürüyor hem de daha sağlıklı dış mekânlar sunuyor. Balkonlar, güneş kırıcılar, cepheye taşınan merdiven ve asansörler de projenin sürdürülebilir unsurları arasında.

● **Bu öneriler uygulanabilir mi?**

Evet. Bu gibi çözümler başlangıçta klasik yapılara göre biraz daha maliyetli gibi görünse de, uzun vadede ciddi çevresel ve ekonomik kazanımlar sağlıyor. Bu projeyi sadece bir mimari öneri olarak değil, aynı zamanda hafıza, aidiyet ve gündelik hayat üzerine bir düşünme biçimi olarak görüyorum. Fikirtepe'yi dönüştürürken orada yaşayanların sesine kulak vermek, onların alışkanlıklarını ve yaşam kültürünü dikkate almak mimarlığın temel sorumluluklarından.

İstanbul'un su güvenliği tehlikede!

● Erhan DEMİRTAŞ

İstanbul'un içme suyunun elde edildiği barajlardan biri olan Sazlıdere Barajı TOKİ tarafından 25 bin konutluk inşaat projesi başlatıldı. Konuyla ilgili açıklama yapan TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, Kentin içme suyu kaynaklarını tehdit eden yapılaşma projelerinin durdurulması çağrısında bulundu. Açıklamada, Kanal İstanbul projesinin salt bir su yolu projesinden ibaret olmadığı, kanal güzergahı etrafında oluşturulacak yeni yerleşim alanlarıyla birlikte İstanbul'un yıkımına yol açacağı vurgulanırken, şu bilgiler paylaşıldı: "ÇED olumlu kararının ve imar planı değişikliklerinin iptaline ilişkin yaklaşık 5 yıldır süren tüm davalarla rağmen iktidarın Kanal İstanbul ve Yenişehir projesindeki ısrarı devam etmektedir. Geçtiğimiz aylarda, kanal güzergahındaki kamuya ait arazilerde etaplar halinde yapılaşmanın başlaması ile bu ısrar fiilen görünür ve İstanbul'a zarar verir hale gelmiştir."

"MEVCUT SU VARLIKLARI KORUNMALI"

Açıklamada, kullanım amacı tamamen içme suyu elde etmek olan ve 1996 yılında işletmeye alınan Sazlıdere Barajı'nın sahip olduğu depolama kapasitesiyle İstanbul'un 15 günlük su ihtiyacını tek başına karşılayabildiği ifade edildi. Bu havzaları etkileyecek her türlü yapılaşma baskısının İstanbul'un su arz güvenliğini tehlikeye sokacağı vurgulanırken şu görüşlere yer verildi: "İstanbul'un artan nüfusu ile birlikte su ihtiyacını kendi il sınırları içinden sağlayamadığı, suyun büyük kısmının yaklaşık 170 kilometre uzaklıktaki Düzce'deki Melen Havzası'ndan taşındığı, ancak Melen Barajı'nın hâlâ tamamlanamadığı düşünüldüğünde İstanbul'un su arz güvenliği açısından tehlikenin çok büyük boyutlara ulaştığı görülmektedir. Yağış rejiminde giderek artarak değişkenlikler ve havza alanlarında yapılaşma ile azalan su toplam kapasitesi de dikkate alındığında, İstanbul'da herhangi bir barajı devreden çıkarmak bir tarafa, mevcut su varlıklarının özenle korunması gerekliliği açıktır. Buna rağmen, Sazlıdere

Kanal İstanbul güzergahında yer alan su havzalarındaki yapılaşmaların İstanbul'un su arz güvenliğini tehdit ettiğini paylaşan Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, "İstanbul'un su havzalarını yapılaşmaya açan tüm projelerden vazgeçilmelidir" çağrısında bulundu

Barajı'nın, Kanal İstanbul ve Yenişehir projesi ile devre dışı kalacağı, bu bölgedeki altyapıların depolase edileceği ilgili projenin Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporunda belirtilmiş ve bunun getireceği olası zararlar da ÇED olumlu kararına karşı açılan davalarda belirtilmiştir."

"İstanbul'un yaşam alanlarına Kuzey Marmara Otoyolu ve İstanbul Havalimanı ile başlayan saldırı, Kanal İstanbul güzergahında yürütülen yapılaşmayla sürmektedir." ifadelerinin yer aldığı açıklamada "Bu projelere devam edilmesi, kanal inşa edilmesine bile Sazlıdere Havzasının su toplam kapasitesini azaltacak, kirletecek ve içme suyu kaynağı olarak kullanılamaz hale getirecektir. Kanal İstanbul güzergahında yapılacak su yolu ve yapılaşma projeleri İstanbul'un su havzaları ile tarım, orman ve mera alanları üzerinde geri dönüşü zararlara neden olacaktır." denildi.

"ÖMERLİ HAVZASI DA TEHDİT ALTINDA"

ÇMO, İstanbul'un su havzaları üzerindeki yapılaşma ve kirlilik tehdidinin Kanal İstanbul

güzergahındaki alanlardan ibaret olmadığını, Anadolu Yakasındaki en büyük su varlığı olan Ömerli Havzası'nın da sanayi alanı için yapılaşmaya açılmak istendiğini paylaştı. Ömerli Barajı uzun mesafeli koruma alanında yer alan yaklaşık 250 hektarlık bir alanın Biyoteknoloji İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (OSB) olarak değiştirilmesine ilişkin kararın yürütülmesinin durdurulması ve iptaline ilişkin ÇMO tarafından açılan davanın devam ettiği paylaşıldı. Şu görüşlere yer verildi: "Dosyaya sunulan birliktir raporunda, İstanbul'da yaşayanların bugünü ve yarını için yaşamsal bir öneme sahip olduğundan Ömerli İçme suyu Havzasının korunması yönündeki kamu yararının, sektör kümelmesini önleyen, ekonomik amaçlı bir kamu yararından daha üstün bir kamu yararı olduğu açıkça ifade edilmiştir. İstanbulluların içme suyu güvenliğinin sağlanması ve kentin ekolojik sistemlerinin devamlılığı için İstanbul'un tüm su havzaları mutlak ve koşulsuz korunmalıdır."

"İSKİ'NİN ASLİ GÖREVİ"

ÇMO, su havzalarını her türlü kirlenmeden ve suların kaybına veya azalmasına yol açacak her türlü faaliyetten korumanın İSKİ'nin aslı görevlerinden biri olduğunu dikkat çekerek, açıklamanın devamında şu çağrıda bulundu: İSKİ'nin üst düzey yöneticileri, kamu personeli olarak kendilerine kanunla verilen bir görevi yerine getirdikleri için suçlanamazlar! İSKİ yöneticileri hakkında başlatılan hukuki süreci takip ediyor, adil ve hızlı şekilde sonuçlanmasını bekliyoruz. Çevre Mühendisleri İstanbul Şubesi olarak İstanbul'u ve yaşamın gerekliliği su varlıklarını tehdit eden her türlü girişime karşı mücadeleyi sürdüreceğimizi, Sazlıdere ve Ömerli başta olmak üzere tüm havzalardaki yapılaşma projelerini ve bunlara karşı başlattığımız hukuk mücadelesini ısrarla takip edeceğimizi kamuoyunun bilgisine sunuyor ve yetkililere çağrıda bulunuyoruz. Su havzalarını tehdit eden tüm projelere son verin!"

"GERİ DÖNÜLEMEZ TAHRİBAT YARATACAK"

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 4 Ocak 2025'te bilim insanlarının katılımıyla İstanbul Planlama Ajansı Florya Kampüsü'nde düzenlenen "Kanal İstanbul Bilgilendirme Toplantısı"nın raporuna göre projenin tarım alanları, ormanlar, su havzaları ve deniz ekosistemleri üzerinde geri dönüşüme tahribata yol açacağı ifade edildi. Sazlıdere Barajı'nın yok edilmesi, Terkos Gölü'nün tuzlanma riski ve Marmara Denizi'ndeki müsilaj sorununun kalıcı hale gelme olasılığı en önemli çevresel tehditler olarak belirtilirken, proje alanında yaşayan 15 endemik türün yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacağına dikkat çekildi.

Raporda projenin İstanbul'da en az 2 milyonluk yeni bir nüfus artışına yol açacağı ve bu durumun şehir altyapısı ve sosyal dokusu üzerinde ciddi baskı yaratacağı vurgulandı. Daha çok lüks konut projelerinin geliştirilmesinin sosyal eşitsizlikleri artıracığı endişesinin dile getirildiği raporda Kanal İstanbul projesinin, İstanbul'un 9 milyonluk nüfusunu adaya sıkıştırarak yaşanabilirliği azaltacağı, afet risklerini artıracığı, yarallılara ulaşımı ve bölgenin tahliyesini güçleştireceği belirtildi.

Kadıköy Bostanları'nda yaz dönemi başladı

Kadıköy Belediyesi'nin doğal tarım yöntemleriyle sağlıklı ve temiz gıdaya erişimi artırmak amacıyla hayata geçirdiği Kadıköy Bostanları'nda yaz dönemi başladı

● Hülya ARSLAN

Kadıköy Belediyesi'nin kentte doğal tarımı yaygınlaştırmak ve sağlıklı gıdaya erişimi desteklemek amacıyla ilçeye kazandırdığı “Kadıköy Bostanları”nda yaz dönemi başladı. Fenerbahçe, Moda, Acıbadem ve Göztepe mahallelerinde bulunan bostanlarda bu dönem 296 Kadıköylü ilk fidelerini toprakla buluşturdu. Kadıköy Belediyesi'nin tüm Kadıköylülere olanak sunmak için her yıl yaz ve kış olmak üzere iki kere düzenlediği kura çekilişine bu yıl yaklaşık 3 bin kişi katıldı. Kurada şanslı olanlar, altı ay boyunca kendilerine ayrılan bostanlarda üretim yapma hakkı kazandı. Kadıköy Belediyesi tarafından sağlanan fide ve tohumlarla başlayan yeni sezon, şehir içinde doğayla buluşmak isteyenler için yeniden bir nefes alanı yarattı.

ÇOCUKLARA ÖZEL ALAN

4 Mayıs Pazar günü düzenlenen açılısta konuşan Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı “Sağlıklı, ücretsiz ve güvenli gıdaya ulaştırmayı hedeflediğimiz Kadıköy Bostanları'nın yaz dönemi buluşmasına hoşgeldiniz. Biliyorum ki içinde yaşadığımız bu devasa şehirde kendi sebzelerinizi yetiştirmeyi çok arzu ediyordunuz. Kadıköy Bostanları ile sizleri toprakla, doğal tohumla ve sağlıklı üretimle buluşturmaktan dolayı çok mutluyuz. Başka il ve ilçelerimiz tarafından da örnek alınan bostan projemizde ilk defa bu yıl Acıbadem Bostanı'mızda Çocuk Meclisimiz için 3 bostan ayırdık.” ifadelerini kullandı.

Bostanların imce kültürünü, komşuluk ilişkilerini ve sağlıklı gıda bilincini geliştirdiğini söyleyen Köseadağı “İnsanlarımız doğal tarımı, atalık tohumunu, sağlıklı gıdayı konuşuyor, gelecek kuşaklara aktarmayı tartışıyor. Aynı zamanda kendi ürününü üretiyor, sağlıklı tüketiyor. Bu elbette ki Kadıköy'ümüzün farkını ortaya koyuyor. Çünkü biliyoruz ki aydınlanma topraktan başlar.” dedi.

“TOPRAKLA TEMAS ETMESİ HEY HAYALİMDİ”

Küçük kızının toprakla temas etmesini çok istediğini söyleyen Serkan Kurt “Şehrin içinde böyle bir alan olması büyük bir fırsat. Birkaç kere kuraya katıldık, sonunda kazandık. Bostanın hemen yan sokağında oturuyoruz, gelmek ve diktiğimiz ürünlerle ilgilenmek kolay olacak. Yaz dönemine uygun olan fidelerimizi diktik, şimdi hasat edeceğimiz günü heyecanla bekliyoruz.” dedi.

“TORUNUM İÇİN OYUNCAKLAR ALDIM”

Torunuyla birlikte bostanda olmanın mutluluğunu yaşayan Nuran Pınar ise “Toprağı ve toprağa dokunmayı seviyoruz. Torunum da var, onun için de çok iyi oldu. Güzel vakit geçirmesi için oyuncaklar aldım. Burası ona da bize de iyi gelecek. Bu kadar kalabalı-

Nilgün Eskiçi

Nuran Pınar

Serkan Kurt

ğın içinde bostanların olması bize nefes almak için iyi bir alan. Çok önemli bir proje buna dahil olduğumuz için ailece çok mutluyuz.” diye konuştu.

“SONUNDA BANA DA ÇIKTI”

Üç yıldır yaptığı başvuruların sonunda bu dönem bostan hakkı kazandığını anlatan Nilgün Eskiçi de şöyle konuştu: “Çok mutlu oldum. Evde saksıda sebze yetiştirirdim ama bu bambaşka bir deneyim. Bana ait bir alanımın olması çok kıymetli. Burada iyi ürünler yetiştirmek istiyorum. Burada kendimi huzurlu hissediyorum. Hepimiz İstanbul'un stresinden sıkılan insanlarız. Bu kadar betonlaşmanın arasında bostanımız şehirden kaçış noktamız oldu.”

Fide marketten, bereket topraktan

İstanbul'un dört bir yanındaki Bahçe Market'ler sayesinde sebze ve meyve fideleriyle balkonları ve bahçeleri küçük tarım alanlarına dönüştürmek mümkün

● Leyla ALP

Havaların ısınmasıyla balkonunda ya da bahçesinde sebze meyve yetiştirmek isteyenler için fide sezonu da açıldı. Şehir yaşamında stresten uzaklaşmak isteyen birçok kişi, hobi ya da üretim amaçlı sebze yetiştiriciliğine yöneliyor. Kendi sebzelerini yetiştirmek isteyenler için en güvenilir tercihlerden biri İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraki Ağaç ve Peyzaj A.Ş.'nin Bahçe Market'leri.

İstanbul'un 12 farklı noktasında hizmet veren

Bahçe Market satış noktaları ve www.bahcemarket.com adresi üzerinden sunulan sebze, meyve fideleri, İstanbullulara hem ekonomik hem de doğal üretim olanağı sunuyor.

HEM EKONOMİK HEM DOĞAL

Bahçe Market'lerde sunulan sebze fideleri arasında domates, salatalık, biber, patlıcan, kabak, fasulye gibi temel ürünlerin yanı sıra kavun, karpuz gibi yaz meyveleri ve reyhan, fesleğen, marul gibi aromatik bitkiler de bulunuyor. Fide fiyatları türüne göre değişiklik gösterse de ortalama fiyat 15 TL.

Yeni başlayanlar için fidelerin nasıl nereye nasıl dikileceği, ne kadar sulanacağına dair pratik bilgileri de internet sitesinden edinmek mümkün. Fidelerin çoğu, iyi bir bakım ile 30 ila 60 gün içinde ürün vermeye başlıyor. Özellikle domates, biber ve salatalık gibi yaz aylarının vazgeçilmezleri büyük ilgi görüyor.

Meyve ve sebze fideleri dışında toprak, gübre ve bahçe ekipmanları, saksılar ve elbette çiçek fide ve tohumlarını da marketlerden almak mümkün.

ONLINE SİPARİŞ İMKÂNI

İstanbul dışında yaşayan bahçe meraklıları da Bahçe Market'in sunduğu ürünlerden faydalanabiliyor. www.bahcemarket.com adresi üzerinden verilen siparişler, Türkiye'nin her yerine hızlı ve güvenli bir şekilde ulaştırılıyor.

İleri dönüşümün zamanı

Upcycle İstanbul Art and Design Festival, Müze Gazhane'de dördüncü defa ziyaretçileriyle buluşacak

● Gökçe UYGUN

İstanbul'un ileri dönüşümü odağına alan, sosyal etkisi yüksek, çevre dostu festivali Upcycle İstanbul Art & Design Festival, 15-18 Mayıs tarihlerinde Müze Gazhane'de dördüncü kez kapılarını açıyor. Bu yıl “Dönüşüme Kendinden Başlamaya Var Mısın?” temasıyla gerçekleşecek festival, sanat, tasarımı ve sürdürülebilir yaşamı benimseyen herkesi, dönüşüm ve yaratıcılığın sınırlarını birlikte genişletmeye davet ediyor.

Upcycle İstanbul Art & Design Festival 2025, katılımcıları sadece eski ve atık malzemelerin dönüşümlerinin değil, aynı zamanda kişisel ve toplumsal dönüşümlerin de önemini keşfetmeye çağırıyor. Yaratıcı yeniden kullanım olarak tanımlanan ileri dönüşüm kavramının çevresel faydalarını sanat ve tasarım aracılığıyla aktaracak festival, bu yıl özellikle “İnsanın İleri Dönü-

şümü” kavramına odaklanıyor.

Sanat sergileri, yaratıcı atölyeler, söyleşiler, adil üreticilerin ve çevre dostu tasarımcıların yer alacağı alan, kişilerin kendi dönüşümleriyle ilgili kendilerine verdikleri sözleri yazabilecekleri “Gelecekteki Kendime Mektup” gibi pek çok etkinlikle dolu festival programı, katılımcılara hem malzemeler hem de kendi benlikleri üzerinden dönüşümün farklı boyutlarını deneyimleme fırsatı sunacak. Böylece Upcycle İstanbul, eskiye değer katarak yeniyi yaratma felsefesinin ışığında katılımcıları sürdürülebilir sanat ve tasarım uygulamalarıyla buluşturarak, kendi dönüşüm yolculuklarında adım atmak için ilham olacak.

“DEĞİŞİME KENDİNDEN BAŞLA”

Sanata, adil üretime, sorumlu tüketime ve sürdürülebilirliğe önem veren bireyleri bir araya getirerek, daha yaşanabilir bir dünya için ortak adım atmaya umut olan Upcycle İstanbul Platformu kurucusu Arzu Özari Semiz, “Upcycle İstanbul Platformu olarak, her bireyin kendi içindeki potansiyeli keşfederek, çevresine de olumlu katkılar sunacağına inanıyoruz. Sanat ve tasarımın dönüştürücü gücü ile geleceğe dair umutlarımızı güçlendiriyoruz. Gelin, birlikte iyiye dönüşelim!” çağrısını yaptı.

17 Mayıs 2025 Uluslararası Geri Dönüşüm Günü'nü de kapsayan festival, kaynakların verimli kullanımı, sorumlu tüketim, iklim krizi, sürdürülebilirlik konularında bilinç oluşturmak, ileri dönüşümün ve geri dönüşümün sürdürülebilir çevresel faydalarına sanat ve tasarım aracılığıyla dikkat çekmek üzere 2022'den beri yapılıyor.

PEMBE DOMATES FİDESİ

Kullanım yeri: Balkon, teras veya bahçede; büyük saksılar veya doğrudan toprak tercih edilebilir. Güneş gören bir alan olması önerilir.

Bakım: Günde en az 6-8 saat güneş alması gereken domates fidesi aydınlık yerlerde yetiştirmeli.

Sulama: Dikim işleminden sonra günde bir kez az miktarda sulamak yeterlidir. Toprak kurumadan sulama yapılmalı, fazla su birikmesinden kaçınılmalıdır.

İBB İstanbul Planlama Ajansı tarafından hazırlanan bir rapora göre gençlerin yüzde 81,8'i evlenmenin, yüzde 78,8'i ise tek başına bir eve çıkmanın maddi açıdan kendilerini zorlayacağını söylüyor

● **Erhan DEMİRTAŞ**

İstanbul Planlama Ajansı'nın hazırladığı "İstanbul'da Gençliğin Demografik ve Sosyoekonomik Profili: 20 Yıllık Değişim" adlı çalışma, İstanbul'da yaşayan 18-30 yaş arası gençlerin yaşam koşullarının son 20 yılda önemli ölçüde zorlaştığını ortaya koyuyor.

İstanbul'daki 3 milyondan fazla genci (nüfusun yüzde 20,63'ü) kapsayan 18-30 yaş grubuna odaklanan araştırma; anketler, odak grup görüşmeleri, kamu verileri ve uzman görüşleri kullanılarak gerçekleştirildi. Araştırmada, "20 yıl önce İstanbul'da bir genç nasıl bir yaşam sürüyordu, bugün bir genç nasıl bir hayatla baş etmeye çalışıyor?" sorularına yanıt arandı.

Araştırmanın sonuçlarına göre genç nüfusun yoğunlaştığı, sosyal ve kültürel fırsatların görece daha fazla sunulduğu bir kent olan İstanbul, son yıllarda yaşanan ekonomik dalgalanmaların en görünür olduğu kentlerden biri. Mevcut ekonomik durum ve istihdam piyasasındaki belirsizlikler, gençleri kent yoksulluğunun yakın tanıkları haline getirirken eğitim, sağlık, barınma, beslenme gibi birçok temel hakka erişimde kendisini gösteriyor. Artan yaşam maliyetleri aynı zamanda gençlerdeki sosyal izolasyonu artırırken, depresyon riskini yükseltiyor ve gelecek kaygısını derinleştiriyor.

5,67 GRAMDAN 0,88 GRAMA DÜŞTÜ

Araştırma kapsamında öğrencilerin değişen alım gücü farklı göstergeler üzerinden hesaplandı. Buna göre; 2005 yılından bu yana KYK bursu altın karşısında yüzde 84,5 değer kaybetti; altına-bilen altın miktarı 5,67 gramdan 0,88 grama düştü. 2005'te asgari ücretin yüzde 31,4'üne denk gelen burs oranı, 2025'te yüzde 13,6'ya geriledi. 2005 yılından bu yana bursun çay-simit alım gücü yüzde 84,4 azaldı. Okul yemeği/ tabldot adedi alım gücü son 17 yılda yüzde 59 oranında azaldı. Yapılan anket çalışmasına göre katılımcıların yüzde 77,6'sı gençlerin geçmişe kıyasla daha zor koşullarda yaşadığını belirtti. Bu oran 18-35 yaş aralığında yüzde 80,6'ya yükseldi. Gençler, barınma ve kaliteli gıdaya erişim gibi temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanırken, 20 yıl önce barınma bir "tercih" iken bugün bir "kriz" olarak görülüyor.

● **Deniz Şimal TAŞAN**

Otizm, genellikle erken çocukluk döneminde tanı alan bir nöro gelişimsel durum olarak bilinir. Ancak bu durumun gençlik döneminde de fark edilip tanı alabildiği, kamuoyunun çok da haberdar olmadığı bir gerçek. Biz de bu konunun detaylarını Psikiyatrist Prof. Dr. Yankı Yazgan ile konuştuk.

● **Gençlikte otizm nedir? Kaç yaş aralığından bahsediyorsunuz? Üniversite öğrencilerinde teşhis yapıldığını duymuştum.**

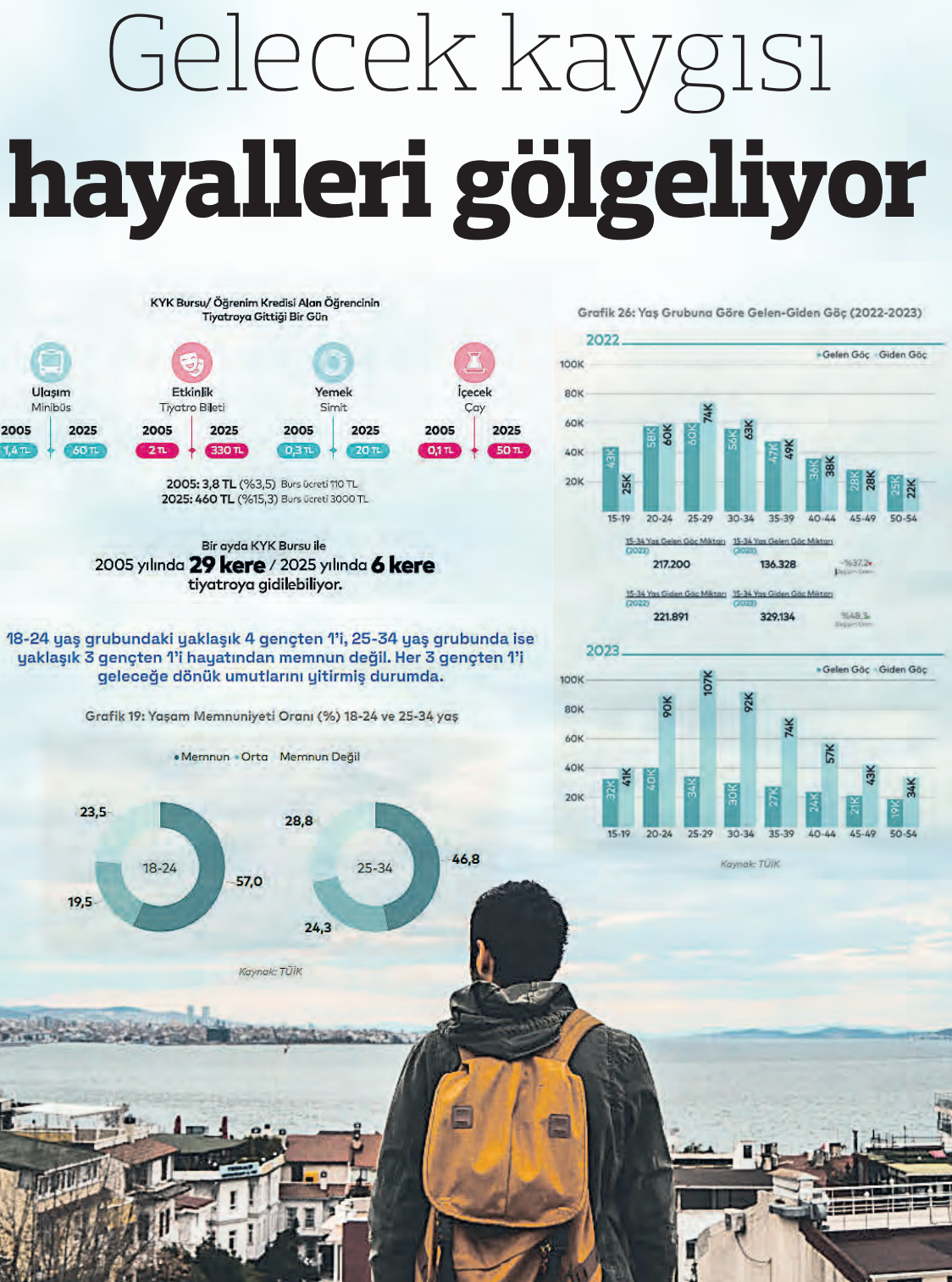
Gençlik bir yaş dönemi olarak, genellikle 14 yaştan 20'li yaşların sonuna giden yaş aralığını kapsar. Gençlik ile örtüşen ergenlik 10-19 yaş arasında yer alır ve bu süreç erken, orta ve geç ergenlik olarak üçe ayrılabilir. Üniversite yılları ise genç yetişkinliğin içine girer ve bireyin sosyal dünyayla daha yoğun temas kurmaya başladığı bir geçiş sürecidir. Otizm, etkileri yaşam boyu devam eden nöro gelişimsel bir farklılaşmaya ve bazı davranış ve düşünüş özelliklerinde aşırılışmaya bağlı olarak özellikle sosyal yaşamda yer almayı etkileyen bir durumdur.

Ancak bu farklılaşmanın niteliği ve boyutu yaşla birlikte değişkenlik gösterebilir. Gençlik döneminde bireyin karşılaştığı sosyal beklentiler arttıkça, daha önce fark edilmeyen bazı güçlükler su yüzüne çıkabilir. Bu dönemde otizm tanılı birey ya da tanılanmamış sosyal iletişimde zorlanabilir, arkadaşlık kurmakta güçlük yaşayabilir, grup içinde kendini ifade etmekte zorlanabilir. Özellikle yüksek işlevli otistik bireyler; bilişsel becerileri güçlü ama sosyal iletişim alanında desteğe ihtiyaç duyan kişiler, bu dönemde daha fazla zorlanır. Bu zorluklar bazen ders başarısında düşüş, akademik motivasyon eksikliği ya da kampüs yaşamına uyum sağlayamama şeklinde ortaya çıkar.

YAŞAM KALİTESİNDE BİR DÜŞÜŞ HİSSEDİLİYORSA

● **Ne gibi durumlarla karşılaştıklarında sizlere başvuruyorlar veya başvurmalılar?**

Otizm tanısı alacak özellikteki ya da bir dönemde almış gençler genellikle sosyal becerilerdeki eksiklikler nedeniyle yalnızlık ve dışlanmışlık hissi yaşayabiliyor. Akran ilişkilerinde kurulan bağlar onlar için karmaşık ve yorucu olabilir. Bu yalnızlık hali zamanla kaygı, depresyon, özgüven düşüklüğü gibi ikincil psikolojik sorunlara dönüşebiliyor. Özellikle üniversiteye geçişle birlikte karşılaşılan yeni sosyal ve akademik beklentiler, bu zorlukları daha da

SOSYAL YAŞAMA KATILAMIYORLAR

Araştırmanın sonuçlarına göre üniversite mezuniyeti artık iş güvencesi anlamına gelmiyor.

Gençlerin büyük bir kısmı devlet üniversitelerinde teorik eğitimi kısmen yeterli bulsa da uygulamalı bölümlerde okuyan gençler için durum daha farklı seyrediyor. Öğrenciler ekipman eksiklikleri nedeniyle malzeme teminini kendi imkânlarıyla sağlamak zorunda kalıyor; eksiklikler dayanışmayla aşılmaya çalışılıyor. Eğitimin açıklarını kapatmak için ücretli kurslara ve sertifika programlarına yönelim artarken, bu prog-

ramların maliyeti birçok öğrenci için erişim engeli oluşturuyor.

Artan yaşam maliyetleri, gençlerin sosyal ve kültürel etkinliklere katılımını da ciddi şekilde sınırlıyor. Buna göre; bir öğrenci 2005'te KYK bursunun yüzde 3,5'i ile bir tiyatro günü geçirebiliyor, tüm bursuyla ayda 29 kez bu etkinliğe katılabiliyordu. 2025'te ise aynı etkinlik bursun yüzde 15,3'üne denk gelirken, bir öğrenci ayda ancak 6 kez tiyatroya gidebiliyor. Bir öğrenci 2005'te bursun yüzde 11,4'üyle bir konser günü yaşayabiliyordu, tüm bursuyla ayda 8 kez konsere ka-

tılabiliyordu. 2025'te aynı etkinlik bursun yüzde 46,5'ine denk gelirken, bir öğrenci tüm bursuyla sadece 2 kez konsere gidebiliyor. 2005'te asgari ücretli bir genç maaşının yüzde 5'iyle maçı izlemeye gittiği bir gün geçirilebiliyordu, ayda ise 19 kez maça gidilebiliyordu. 2025'te bu oran yüzde 19,7 olurken maça yalnızca 5 kez gidilebiliyor.

GEÇİM SIKINTISI, GELECEK KAYGISI...

Türkiye'de üniversite ve bölüm sayısındaki artışa rağmen, üniversite mezunlarının iş gücüne katılım oranı aynı hızda artmıyor. TÜİK'e göre 2024'te 15-29 yaş arası her 4 gençten 1'i (yüzde 25,9) ne eğitimde ne istihdamda yer alıyor. Eurostat verilerine göre ise aynı yaş grubundaki gençlerin yüzde 41'i yaptığı işin eğitim ve yetkinlik düzeyinin altında çalışıyor. Araştırmada yer verilen bilgilere göre çoğu gencin niteliklerine uygun olmayan kısa vadeli, düşük ücretli ve güvencesiz işlere yönlendiği görülüyor. Eğitimlerine uygun iş bulamamalarında, her iş yerinin deneyim talep etmesine karşın deneyim kazanacak alanların yetersiz olması, tecrübeye erişmeden "tecrübesiz" sayılarak sistem dışına itilmeleri etkili oluyor. Ayrıca, referans ve tanıdık ilişkilerinin istihdam süreçlerinde diplomadan daha belirleyici olduğu belirtiliyor. Bu durum, gençlerin daha öğrenciyken eğitimi belirsiz getirili bir yatırıma olarak görmesinin neden oluyor. Gençlerin, istihdamla geçişte gerekli becerileri kazanabilecekleri bir ekonomik ve psikolojik zemine ihtiyaç duyduklarını görülmüyor. Gençlerin başlıca kaygıları yüzde 49,2 ile geçim sıkıntısı ve yüzde 47,9 ile gelecek belirsizliği. Yapılan anket çalışması verilerine göre, yirmi yıl önce genç olanların yüzde 62'si evlenme ve birikim yapmada, yüzde 61,6'sı bağımsız yaşam kurmada güçlük yaşadığını belirtirken; bugünkü gençlerin yüzde 81,8'i evlenmenin, yüzde 78,8'i ise tek başına eve çıkmanın maddi olarak zorlayıcı olduğunu ifade ediyor. Ev veya araba sahibi olmak gibi hedefler "uzak bir olasılık" olarak bile görülüyor.

ZORUNLU ALTERNATİF OLARAK YURTDIŞI

Yapılan anket çalışmasına göre 20 yıl önce genç olan katılımcıların yüzde 35,1'i gençlik dönemlerinde yurt dışına gitmeyi düşündüklerini belirtirken, bugün gençlerin yansı (yüzde 50,4) yurt dışına taşınmayı düşünüyor. Gerçekleştirilen odak grup görüşmelerine göre yurt dışı fikri, yaklaşık 20 yıl önce daha çok merak ve yeni deneyim arzusuyla şekillenirken, günümüzde kaygı ve mecburiyet odaklı bir hal alıyor. Yurt dışına göç düşüncesi, evlilik, çocuk sahibi olma ve ev alma gibi geleceğe dönük planlarla birlikte daha da belirginleşiyor. Çoğu genç, mevcut koşulların getirdiği kırılganlık yüzünden "kalmak isterim ama yapamam" duygusunu taşıyor ve yurt dışını zorunlu bir alternatif olarak görüyor.

“Otizm düzeltilmesi gereken bir durum değil”

● **Deniz Şimal TAŞAN**

görünür hale getirebiliyor. Zaman yönetimi, görev planlama ve sosyal etkileşim gibi alanlarda desteğe ihtiyaç duyulabiliyor. Eğer genç kişi, yaşadığı bu zorlukların farkına varıyor ve yaşam kalitesinde bir düşüş hissediyorsa, profesyonel destek almak iyi bir adım olabilir.

● **Otizm tedavisi bu bireyler için ne gibi önem taşıyor?**

Otizm için sağlanacak her türlü destek bireyin potansiyelini ortaya koyabilmesi, yaşam kalitesinin yükselmesi ve toplumsal yaşama katılımının kolaylaşması açısından büyük önem taşır. Uygun terapi ve müdahaleler, bireyin akademik başarısını, günlük yaşamdaki işlevselliğini ve sosyal uyumunu anlamlı şekilde artırabilir.

Erken dönemde başlanan özel eğitim ve terapi programları; dil, motor, sosyal ve bilişsel alanlardaki gelişimi hızlandırır. Günlük yaşam becerilerinin öğretilmesi, bireyin bağımsızlaşmasına ve çevresine olan bağımlılığın azalmasına katkı sağlar. Yüksek işlevli bireylerde ise akademik ve mesleki hedeflere yönelik yapılandırılmış destekler, yaşam doyurumunu ve kendilik algısını olumlu yönde etkiler. Ayrıca, bilimsel dayanağı olan yöntemlerle tekrarlayıcı ya da işlevini yitirmiş davranışların azaltılması mümkün olur.

Otizme yönelik destek, bireyin ihtiyaç duyduğu alanlarda güçlenmesine yardımcı olurken, aynı zamanda toplumsal yaşamla kurduğu ilişkiyi de daha sürdürülebilir ve anlamlı hale getirir.

AİLELER SÜRECİ SAĞLIKLI YÖNETMELİ

● **Aileler nasıl bir tutum sergilemeli?**

Kabul edici, yapılandırıcı ve bireyin ihtiyaçlarına duyarlı bir yaklaşım hem çocuğun hem de ailenin süreci daha sağlıklı yönetmesini sağlar. Aşırı koruyucu ya da inkarcı tavırlar, çocuğun özerklik gelişimini ve kimliğini zedeleyebilir. Özellikle ergenlikte, bireyin farklılıklarının fark edilmesi ama bunun 'düzeltilmesi gereken bir durum' gibi ele alınmaması gerekir.

Ailelerin sabırlı, tutarlı ve açık fikirli olması, otizmlili bireyin yaşamındaki en büyük destek kaynaklarından biri haline gelir. Bunu yapabilmeleri için otizmlili bireyin gelişim ihtiyaçlarının yeterince karşılanacağından emin olmaları ilk şarttır; özellikle otizmlili bireyin destek ihtiyacı yüksek düzeyde ise kendilerinden sonra neler olacağı birçok ebeveyn zihnini çocukluk döneminden başlayarak kurcalar. Buradaki rahatlama ilgili kamu kurumlarının varlığı ve işleyişi ölçüsünde olur.

● **Otizmlili bireyler için arkadaşlığın, sosyalleşmenin önemi nedir?**

Sosyalleşme, otizmlili bireyler için hem bir ihtiyaç hem de zorlayıcı bir alan olabilir. Sosyal ilişkiler, bireyin yalnızlık hissini azaltır, duygusal yüklerini hafifletir ve depresyon ya da kaygı gibi ikincil sorunların gelişme riskini düşürür. Özellikle arkadaşlık ilişkileri, aidiyet hissini güçlendirir ve bireyin kendi kimliğini keşfetmesini kolaylaştırır.

Otizmlili bireyler zaman zaman sosyal iletişim kurmakta zorlanabilir ama bu durum onların arkadaşlık kurmak istemediği ya da sosyal ilişkilere ihtiyaç duymadığı anlamına gelmez. Anlaşıldığını hissetmek, kabul görmek ve güvenli bir ilişki kurabilmek her birey gibi onlar için de önemlidir. Sosyal etkileşimler aynı zamanda dil gelişimini, pragmatik becerileri ve esnek düşünme destekler.

Sosyal ilişkilerde jestlerin, mimiklerin, göz temasının ya da sosyal ipuçlarının ne anlama geldiğini çözümlemek otizmlili bireyler için sezgisel olmayabilir. Bu nedenle sosyal becerilerin öğrenilmesi için destek sunulması gerekebilir.

Ailelerin bu süreçte çocuğu teşvik edici ama beklentileriyle baskı kurmayan bir tavırdan olması önemli. Aynı şekilde okullar ve sosyal çevreler farklı iletişim biçimlerine açık ve kapsayıcı bir tutum benimsemeli. Her bireyin sosyalleşme ihtiyacı aynı şekilde dışa görünmeyebilir. Kimi kişi kalabalık gruplardan uzak ama bire bir ilişkilerle rahat hissedebilir. Bu nedenle sosyalleşme biçimi, bireyin ihtiyaçlarına ve konfor alanına göre şekillendirilmeli; tek tip bir sosyallik beklentisinin baskı doğurucu etkisinden kaçınılmalı.

Otizmin sadece çocuklukta değil, gençlikte de fark edilebileceğini söyleyen Prof.Dr. Yankı Yazgan “Otizme yönelik destek bireyin ihtiyaç duyduğu alanlarda güçlenmesine yardımcı olurken, aynı zamanda toplumsal yaşamla kurduğu ilişkiyi de daha sürdürülebilir ve anlamlı hale getirir.” diyor

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu

Ayten Genç, Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN

Genel Yayın Yönetmeni

Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gürbüz ENGİN

Sayfa Tasarımı

Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN, Hülya ARSLAN, Erhan DEMİRTAŞ, Seyhan KALKAN VAYIÇ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: 0 (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalidion İş Merkezi
No: 98 Kadıköy
Tel: 0 (216) 345 70 60
İlan/Reklam:
0 (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.instagram.com/gazetekadikoy
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

Baskı: Turkuvaiz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. 5 Levent Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No:29/1/1 34060 Etiler/Beşiktaş / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Buradan Uzaklara

MELİKE
İLGÜNKadıköy Şarkılarına
Yazılmış Kadıköy Öyküleri

"Ne testler çözdük biz
Ne yanlışlar bulduk
Ne özetler okuduk da
Ne çoktan seçtiklik
Bu yalnızlar liginde
Her sene üst üste
Şampiyon olmuşuz da
Kupalara doymuşuz da
Üstelik tanışmışız da
Bir Kadıköy akşamında
Gidebilir miyiz dersin
Buradan uzaklara"

Cenk Taner/ Buradan Uzaklara

"Çalışan kazanır, elması kızırır" derdi annem, ömrüm bu sözü duyarak geçti, kaç sınava girdim, kaç soru çözdüm bilmiyorum. Ama hep başardım, artık başarı ne demek! Hayatım test çözerek, üç yanlışın bir doğruyu götürdüğünü bilip yanlış yapmamaya çalışarak, ne çoklardan seçilerek, ne heveslerden vazgeçerek, gelecek uğruna gündelikleri hep erteleyerek geçti.

Çünkü bize, bana da, anneme de, dedeme de böyle öğretildi. Çalışan kazanır! Ne ekersen onu biçersin! Emek olmadan yemek olmaz! Zahmetsiz rahmet olmaz! Yazın başı pişenin, kışın aşı pişer!

Öyle değilmiş meğer!

Şimdi onca sınavdan, onca mecburi stajdan, onca uykusuz geceden, yarım kalan hayalden, kursak denen o yerde biriktirdiklerimden yutkunamaz hale geldikten sonra öğrendim bunu.

Bir sevdiğim var, o da benim gibi, yüzdelik dilimlerin zirvesinden biliriz birbirimizi. Biz, orta gelirli ailelerin bin türlü fedakarlıkla okutulmuş, okuyunca hayatının kurtulacağına inandırılmış, zeki ama saf, akıllı ama

masum, başarılı ama züğürt çocukları...

Bir Kadıköy akşamında tanıştım onunla, Kadıköy çocuğuyuz biz, denizlere çıkar bizim sokaklarımız. İşte o sokaklardan birinde gördüm onu. Sirt çantasından el sallayan T cetvelini görünce anladım mimarlık öğrencisi olduğunu. Ne güzel işte, bir mimar, bir mühendis adayı durağa beraber yürüdük, o bir kaldırımında, ben karşımda. Aynı otobüsün kuyruğunda, o önde, ben hemen arkasında beklerken nasıl etsem de tanışsam diye geçirdim içimden. Şansım yaver gitti, hayat boyu duyduğum hiçbir ses beni onun kartından gelen "Yetersiz Bakiye" kadar mutlu etmedi.

Sonra tanıştık işte. Yıllar geçti beraber, ama bizim bakiye hep yetersizdi. Onun bursunu benim bursuma, benim harçlığımı onun harçlığına ekleyip, gidilememiş konserler, kapısından geçilememiş festivaller, hayallerde kalınan tatillerle okulu bitirdik. Sanıyorduk ki okul bitince, kollarını açmış bizi bekliyor olacaktı holdingler, şirketler, resmi daireler. Çünkü çalışan kazanır-

dı. Çünkü onca emekten sonra sıra yemek-teydi. Çünkü onca zahmetten sonra artık rahmet zamanıydı. Çünkü ekmiştik, artık biçme vaktiydi!

Ama öyle olmadı, bizim çok inandığımız ülkemiz bize inanmadı. Ya "tecrübeniz yok" dediler, ya karın tokluğunu reva gördüler, ya "hamili kart yakinimdir" istediler. Biz yine aynen devam, yine ucuz kahveciler, yine yetersiz bakiyeler, yine anne baba evindeki çocukluk odamızda hurçlara sıkıştıksı doldurulup gardirop tepelerine kaldırılmış düşler, yine güzel günler göreceğiz çocuklar...

İçimi en çok acıtan da ne biliyor musunuz? Annemin gözündeki hayal kırıklığı. Oysa o, benden çok inanmıştı aydınlık yarınlarla. Onun düşlerini doldurduğu hurç, benimkinden kalabalıktı, benimkinden ağır... O yüzden yarısı da ağır oldu. Biliyorum, bana demese de, hiç belli etmemeye çalışsa da içinden beni suçladı bazen. Ben de çok mu idealisttim canım, iş mi beğenmiyordum yoksa, belki de tutuktum, azıcık gülssem, espri filan yapsam etkilenmez miydi gö-

rüşme yapan kadın, ne bileyim biraz girişken mi olsaydım acaba, ellerini yeterince kuvvetli sıkıyordum muydum, internette 'iş görüşmesine gidenler kırmızı kravat taksın' yazıyordu, kırmızı kravat mı takmıyordum, çok mu bilmiş duruyordum, ne için mühendislik yapacağım diye tutturmuştum ki, yoksa çok mu ince eleyip sık dokuyordum?

Ne yaptıysam olmadı. İş bulamadım. Sevdiğim de bulamadı. Şimdi yol gözüktü bize, buradan uzaklara...

Dün son kez oturduk sahilde martılara karşı. Son kez batırdık güneşi. Beraber gidiyoruz. Hiç kolay değilmiş gitmek, memleketi bunca severken. Kadıköy çocuğuyuz biz, denizlere çıkar bizim sokaklarımız... Denizsiz yapabilir miyiz oralarda bilmiyoruz. Alışabilir miyiz soğuğa, karanlığa, uzağa, başka bir dile bilmiyoruz. Ama gidiyoruz. Annem diyor ki, oralarda tecrübe kazanırsak buralarda kapışılırmışız. Azıcık dişimizi sıkarsak karşılığını alırmışız. Sabrın sonu selametmiş.

Bilmiyoruz. Atasözlerine inancımızı yitireli çok oldu ama bir umut gidiyoruz.

Çocuk yuvalarında Anneler Günü heyecanı

Kadıköy Belediyesi Çocuk Yuvaları'nda Anneler Günü'ne özel etkinlikler yapıldı. Çocuklar etkinliklerde annelerine kağıttan çiçekler yaptı, renkli boncuklarla kalpler işledi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Anneler Günü ülkemizde her yıl mayıs ayının ikinci pazar günü kutlanıyor. Kadıköy Belediyesi Çocuk Yuvaları'nda da bu anlamlı gün için bir hummalı bir çalışma vardı. Kadıköy Belediyesi Prof. Dr. Aysel Çelikel Çocuk Yuvası'na gittik, çocukların Anneler Günü heyecanına ortak olduk. Çocuklar sınıflarda öğretmenleriyle rengarenk kağıtlardan çiçekler tasarladı, ellerini annelerinin sevdiği renklerle boyayarak el baskısı yaptı, çiçekler ile renkli boncuk ve düğmelerden kalp şekillerini çerçevelere yerleştirdi. Her sınıfta Anneler Günü için çalan özel şarkılar eşliğinde çocuklar hem hediyelerini yaptılar hem de annelerine olan sevgilerini dile getirdiler.

Anneler Günü'nü yüzlerinde kocaman gülümseme ve dillerinde sevgiyle kutlayan çocuklardan Ada Birce Çağlayan, annesinin sürprizleri çok sevdiğini, hazırladığı hediyeyi görünce mutlu olacağını söylerken, Derin Sular da annesinin rengarenk çiçekleri çok sevdiğini paylaştı.

Kadıköy Belediyesi Kreş ve Çocuk Yuvalar Sorumlusu Yeter Akkuş İkinci de etkinliklere dair şunları söyledi: "Kadıköy Belediyesi Çocuk Yuvaları'nın tümünde Anneler Günü'ne özel, annelerimiz için sevgi dolu hediyeler ve sanat etkinlikleri hazırladık. Çünkü biliyoruz ki bir çocuğun kalbinde en özel yer hep annesine aittir. Tüm annelerimizin Anneler Günü kutlu olsun."

81 ilden 515 çocuk Ekrem başkanlarına 'üzülme' dedi

Türkiye'nin 81 ilinden 515 çocuk, İBB Başkanı ve CHP'nin cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu'na olan sevgisini, mektuplara ve resimlere döktü

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'na yönelik sevgi ve dayanışma, bu kez çocukların kaleminden ve fırçasından yükseldi. 19 Mart'ta gözaltına alınıp tutuklanan İmamoğlu'na Türkiye'nin 81 ilinden gelen 515 çocuğun yazdığı mektuplar ve çizdiği resimler, "Üzülme" adıyla bir sergiye dönüştürüldü. Sergi, İmamoğlu'nun YSK tarafından mazbatasına iptal edilmesinin 6. yılında açıldı. İBB Sarayhan Başkanlık Binası Sergi Salonu'nda açılan serginin açılışına İmamoğlu'nun eşi Dilek Kaya İmamoğlu, Gezi davası tutuklusunu Tayfun Kahraman'ın eşi Meriç Demir Kahraman, İBB Başkanvekili Nuri Aslan ve İBB Genel Sekreter Vekili Prof. Dr. Volkan Demir katıldı.

"EKREM BAŞKAN, ÇOCUKLARIN DİLİNDEN ANLAR"

Açılışta konuşan İBB Başkanvekili Nuri Aslan, "Bu serginin anlamı bizler için çok kıymetli. Ekrem Başkanımız göreve geldiği ilk günden bu yana en çok çocuklar için çalıştı. Bu sergide onun sevgisine karşılık çocukların yürekten gelen sevgisini göreceğiz." dedi.

Serginin adının da bir çocuğun çizdiği resme yazdığı "Üzülme" ifadesinden geldiği açıklayan Aslan, "Serginin amacı da bir evladımız koydu. Ekrem Amcasının resmini çizerek, üzerine 'Üzülme' yazmış. Canım evladım; bil ki üzülmiyoruz. Sizlere güzel bir gelecek borçlu olduğumuzun bilinciyle, daha çok çalışıyoruz. Ekrem Başkanımızın bize emaneti İstanbul'a gözümüz gibi bakıyoruz."

Aslan, İmamoğlu'nun çocuklarla kurduğu bağı da vurgulayarak, şunları söyledi: "Ekrem Başkan, çocukların dillerinden anlar. O, çocukların dertlerinden anlar. O, her bir çocuğa kendi evladımı gibi yaklaşır, dertlerini çözer. Çünkü Ekrem İmamoğlu, her şeyden önce bir babadır. Bir çocuğun yetişirken nelere ihtiyacı olduğunu bilir. Ailelerin yükünü bilir. İşte bu

nedenle İBB olarak; Yuvarımız İstanbullar, Halk Süt, parklar, oyun alanları, eğitim yardımları, kütüphaneler, etkinlikler gibi çok değerli hizmetleri çocuklarımızla buluşturduk. Onun vizyonuyla dahasını da yapacağız. Özgür, mutlu, müreffeh bir hayatı kuracağız."

Sergide, Türkiye'nin 81 ilinden 515 çocuğun mektupları ve resimlerinin yer aldığını belirten Aslan, konuşmasını, "Burayı ziyaret eden çocuklarımızın yazdığı mektuplar ve resimler de Ekrem Başkanımızı gönderilecek. İnanın anlayacaklar, kör gözler bile anlayacak; gerçek sevginin

arasına hiçbir duvar, hiçbir parmaklık giremez." sözleriyle tamamladı.

"ÇOCUKLARIN KALBİNDE TAHT KURMUŞ"

Açılış sonrası sergi salonunu gezerek Dr. Dilek Kaya İmamoğlu ve Aslan, çocuklarla boyama faaliyetlerine katıldı. Dilek İmamoğlu, sergideki mektupları tek tek okudu. İmamoğlu, "Türkiye'nin dört bir yanından gelen bu mektuplar sevginin diliyle yazılmış. Üç yaşındaki, on bir yaşındaki çocuklar adaletin ne olduğunu çok erken yaşta öğrenmek zorunda kaldı. Umarım kısa sürede bu kaos ortamını geride bırakırız ve çocuklarımız sadece hayal kurdukları bir dünyada büyürler." diye konuştu.

Bir çocuğun yazdığı "Ekrem Abi, lütfen hapisten çıkıp cumhurbaşkanı ol. Ülkenin durumu çok kötü. Lütfen hepimizi kurtar" mesajı dikkat çeken İmamoğlu, "Çocukların kalbinde taht kurmuş, biz ne diyelim." dedi.

Çocuklarda bahar alerjisi önlemleri

İlkbaharla birlikte doğa canlanırken, çocuklarda bahar alerjisi-ne bağlı hastalıklar artış gösteriyor. Burun akıntısı, hapşırma, göz kaşıntısı gibi belirtilerle kendini gösteren bahar alerjisi, çocukların hem fiziksel hem de zihinsel sağlığını olumsuz etkiliyor.

Acıbadem International Hastanesi Çocuk Alerjisi Uzmanı Prof. Dr. Feyzullah Çetinkaya, bahar alerjisinin çocuklarda yaşam kalitesini ciddi şekilde düşürdüğünü belirterek, "Uyku kalitesinde bozulma, dikkat dağınıklığı, okul başarısında düşme, huzursuzluk, yorgunluk ve bu sorunlar nedeniyle okul ile derslerden geri kalmak, alerjik çocuklarda çok yaygın görülmektedir" dedi. Çetinkaya, çocuklarda bahar alerjisinin tedavisinde zaman kaybetmemek gerektiğini belirterek yaşam alışkanlıklarında alınacak olan önlemler ve medikal tedaviyle çocuklar yaşatları gibi sosyal aktivitelere katılabileceğini ve okul hayatlarına devam edeceklerini söyledi.

HER 3 ÇOCUKTAN BİRİ ALERJİK!

Dünyada ve Türkiye'de bahar alerjisi oldukça yaygın. Çetinkaya'ya göre; çocukların

yüzde 10-30'unda alerjik nezle, yüzde 8-12'sinde astım, yüzde 10-15'inde atopik dermatit ve yüzde 8-10'unda göz alerjisi görülüyor. Her yıl en az 100 bin çocuğa bu hastalıklardan biri tanısı konuluyor. Bu rakam, ülkemizde yaklaşık her 3 çocuktan birinde alerjik bir hastalık olduğuna işaret ediyor.

BAHAR ALERJİSİNE KARŞI 7 ETKİLİ ÖNLEM!

Çocukların bahar alerjilerinden korunabilmesi için yaşam tarzında bazı değişikliklerin şart olduğunu belirten Prof. Dr. Çetinkaya, aileler için şu önerilerde bulundu:

1. Polen mevsiminde sabah saatlerinde evin pencerelerini kapalı tutun.
2. 06:00 – 10:00 saatleri arasında ve rüzgarlı havalarda çocuğunuzu dışarı çıkarmayın.
3. Dışarı çıkarken çocuğunuza şapka ve güneş gözlüğü takın.
4. Eve gelince yüzünü ve ellerini yıkayın.
5. Dış kıyafetlerini hemen çıkarın.
6. Giysileri, çarşafı ve havluları dışarıda kurutmayın.
7. Evinizi HEPA filtreli elektrikli süpürgeyle sık sık temizleyin.

Yaz aylarında gizli tehlike:

SALMONELLA

● Simge KANSU

Yaz aylarında sıcaklıkların yükselmesi, bakterilerin gıdalar üzerinde hızla çoğalmasına zemin hazırlıyor. Bu bakteriler arasında en yaygın ve en riskli olanlardan biri de Salmonella. İnsan ve hayvanlarda ciddi enfeksiyonlara yol açabilen bu bakteri, basit bir besin zehirlenmesinden hayati tehlike oluşturabilecek sistemik hastalıklara kadar geniş bir yelpazede sağlık sorunlarına neden olabiliyor. Konuyla ilgili gazetemize açıklamalarda bulunan Atlas Üniversitesi Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Özge Ünlü, "Salmonella, hem insanlarda hem de hayvanlarda enfeksiyon yapabilen bir bakteri grubudur. En sık besin zehirlenmesine yol açmakla birlikte bebekler, yaşlılar ve bağışıklık sistemi zayıf bireylerde enfeksiyonlar çok daha ağır seyredebilir." dedi.

Salmonella enfeksiyonlarında belirtilerin genellikle kontamine gıdanın tüketilmesinden sonraki 8 ila 72 saat içinde ortaya çıktığını belirten Ünlü, "Karın ağrısı, bulantı, kusma, ishal ve bazen de ateş gibi bulgular gelişebilir. Şüpheli bir gıda tüketimi sonrasında bu belirtiler görülürse, kişi mutlaka bir sağlık kuruluşuna başvurmalıdır." ifadelerini kullandı.

RİSK TAŞIYAN GIDALAR

Hangi gıdalarda Salmonella riskinin daha fazla olduğuna da değinen Ünlü, "Özellikle yaz aylarında az pişmiş tavuk eti tüketimi ile ilişkili salgınlar sık görülüyor. Ancak araştırmalar, Salmonella'nın yalnızca tavuk değil, kırmızı et, yumurta, çiğ yumurta içeren soslar, meyve, sebze ve hatta uygun koşullarda saklanmayan kuruyemişlerde bile bulunabileceğini gösteriyor. Bu durum, gıda güvenliğinin ne kadar hayati olduğunu ortaya koyuyor." şeklinde konuştu.

"YAZ AYLARINDA VAKA ARTIŞI"

Vaka sayılarının yaz aylarında artış

Hava sıcaklıklarının artmasıyla birlikte gıdalarda hızla çoğalan Salmonella bakterisi, basit bir mide rahatsızlığından hayati tehlikelere kadar uzanan ciddi sağlık sorunlarına yol açabiliyor

gösterdiğine değinen Ünlü, "Salmonella enfeksiyonları yıl boyunca görülebilir ancak sıcak havalarda bakteriler daha kolay çoğaldığı için bahar ve yaz aylarında vaka artışı olur. Yiyecekler sıcak havada uzun süre dışarıda beklediğinde üzerlerindeki bakteri sayısı hızla artar." dedi.

Salmonella bakterisinin insan vücudu üzerindeki etkilerine dikkat çeken Ünlü, "En sık karşımıza çıkan belirtiler ishal, karın ağrısı, bulantı, kusma, halsizlik ve zaman zaman da ateştir. Ancak nadiren de olsa sepsis dediğimiz kan zehirlenmesi, eklem iltihabı ya da karaciğer ve dalak gibi organlarda enfeksiyon gibi ciddi tablolara ortaya çıkabiliyor. Bu nedenle özellikle bebekler, yaşlılar ve bağışıklık sistemi zayıf bireylerde enfeksiyonlar çok daha ağır seyredebilir. Tedavi sürecinde basit bir besin zehirlenmesi durumunda kaybedilen sıvıyı yerine konması ve istirahat genellikle yeterlidir. Ancak 5 yaş altı çocuklar, 65 yaş üstü bireyler veya bağışıklığı zayıf olan kişilerde basit bir enfeksiyon bile ciddi sonuçlar doğurabilir. Ayrıca tifo veya paratifo gibi sistemik enfeksiyon durumlarında mutlaka hekime başvurulmalı ve uygun tedavi alınmalıdır." dedi.

"GÜVENLİ GIDA VE SU TÜKETİMİ"

Ünlü, Salmonella bakterisine karşı korunma yöntemlerini de şöyle anlattı: "Salmonella sıklıkla hasta kişi ve hayvanlarla temas ya da bunların dışkıyla kontamine olmuş su veya gıdaların tüketimiyle bulaşır. Sadece tifo etkeni olan Salmonella türlerine karşı aşı bulunmakta ve bu aşı, özellikle riskli bölgelere seyahat edenlere, askerlere ve laboratuvar çalışanlarına uygulanmaktadır. Ancak daha sık karşılaştığımız ve besin zehirlenmesine yol açan Salmonella türlerine karşı henüz bir aşı bulunmamaktadır. Bu yüzden enfeksiyonlardan korunmanın etkili yolu hijyen kurallarına dikkat etmek, güvenli gıda ve su tüketimini sağlamaktır. Özellikle et ve sebzeleri güvenilir yerlerden temin etmek, gıdaya temas etmeden önce elleri en az 20 saniye sabunlu suyla yıkamak ve yiyecekleri iyi pişirmek büyük önem taşıyor. Çiğ tüketilecek meyve ve sebzeler de mutlaka iyice yıkanmalı. Ayrıca el sıkışma gibi temaslardan sonra eller ağza götürülmemelidir. El hijyeninin, enfeksiyon zincirini kırmada en kritik önlemlerden biri olduğunu unutmamalıyız."

Hekim olmadan şiddetle tanışıyorlar

GÖZ VAKFI
1984'ten günümüze...

Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Miyop
çözümsüz değil

- Katarakt
- Refraktif Cerrahi
- Kornea
- Retina
- Glokom
- Oküloplasti
- Şaşılık
- Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL
Bayrampaşa Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL
Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi
(0216) 417 20 21

BURSA
Nilüfer Göz Merkezi
(0224) 364 91 00

Lokman Hekim Sağlık Vakfı'nın araştırması, her 10 tıp öğrencisinden 1'inin mesleğe başlamadan şiddete uğradığını ortaya koydu

Türkiye'de sağlıkta şiddet yalnızca çalışanları değil, henüz mesleğe adım atmamayan öğrencileri de etkiliyor. Lokman Hekim Sağlık Vakfı'nın yaptığı araştırma, tıp fakültesi öğrencilerinin büyük kısmının eğitim sürecinde dahi çeşitli şiddet türlerine maruz kaldığını ortaya koydu.

Araştırmaya göre her 10 tıp öğrencisinden biri meslek hayatına başlamadan önce şiddete uğruyor. Öğrencilerin yüzde 76'sı "bağırma", yüzde 63'ü "psikolojik aşağılanma" yaşadığını bildirirken; yüzde 22'si fiziksel, yüzde 2'si ise cinsel şiddete maruz kaldığını ifade etti.

Lokman Hekim Sağlık Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Leyla Şeker, bu tablonun gelecekte sağlık hizmetlerini doğrudan etkileyeceğine dikkat çekerek "Henüz öğrenciyken yaşanan travmalar, gençlerin mesleklerinden soğumasına neden oluyor. Hizmet kararlılıkları zedeleniyor. Bu gidişle bir gün bize bakacak hekim bulamayabiliriz." uyarısı yaptı.

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ YARISI ŞİDDET MAĞDURU

Araştırmaya katılan sağlık çalışanlarının yüzde 69'u da meslek hayatlarında en az bir kez şiddete uğradıklarını belirtti. Katılımcılar

arasında en yaygın şiddet türü yüzde 80 ile "bağırma" olurken, yüzde 72'si "tehdit", yüzde 59'u ise "aşağılama" yaşadığını ifade etti. Fiziksel şiddete uğrayanların oranı yüzde 25, kesici alet veya ateşli silahla saldırıya uğrayanların oranı ise yüzde 10 olarak kayıtlara geçti.

Katılımcıların büyük çoğunluğu, yaşanan olayların ardından hiçbir işlem yapılmadığını belirtti. Saldırganın yakalandığını ve cezanın yeterli olduğunu düşünenlerin oranı sadece yüzde 4 olurken, Beyaz Kod başvurusu yapanların oranı ise sadece yüzde 1.

"BU SADECE HEKİMLERİN SORUNU DEĞİL"

Leyla Şeker, sağlıkta şiddetin yalnızca bireysel değil, toplumsal bir sorun olduğunu vurguladı: "İletişim eksikliklerinden iş yüküne, hasta memnuniyetsizliğinden eğitime kadar birçok alanda eş zamanlı adımlar atmalıyız. Sağlık Bakanlığı öncülüğünde, meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte etkili bir mücadele yürütülmeli."

Lokman Hekim Sağlık Vakfı, çözüm için şu önerileri sıraladı:

- Tıp fakültelerine yönelik iletişim ve çatışma yönetimi eğitimleri
- Kamuoyuna yönelik bilinçlendirme kampanyaları
- Sağlık çalışanlarına hukuki haklarını anlatan paneller
- Şiddetle ilgili toplum genelinde eğitimlerin yaygınlaştırılması

GELİŞİM
TIP LABORATUVARLARI
Kuruluş 1993

Bilgilendirme

Tanısında büyük güçlükler bulunan Alzheimer Hastalığı konusunda, kan alınarak yapılan çalışmada 6 farklı Alzheimer testi birlikte çalışarak değerlendirme yapılmış ve tanıda doğruluk artırılmıştır.

Bilgi için www.gelisimlab.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

www.gelisimlab.com.tr **gelisim@gelisimlab.com.tr**

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Gazete sayfalarında sporda, sanatta, eğitimde kazanılan başarılar da yer alır. Her başarının da kendine has ayrı bir öyküsü vardır. Bazen o öyküler sizi içine alır ve öyküden kendinize bir pay çıkarırsınız. O öykülerden birine kulak vermek için Muay Thai Türkiye Şampiyonası'nda ikinci olan Rabia Menteşe ile bir araya geldik, bu başarıya giden yolu konuştuk.

Hayata kendini koruyarak, güçlü durarak devam edebilmek... Bir kadın olarak arkana bakmadan sokakta yürüyebilmek, "sen kızsın o erkek sporu yapamazsın" söylemini değiştirmek... Rabia bu önyargılara karşı durabilmek ve önyargıları kırabilmek için 13 yaşında başladığı spor hayatını, 24 yaşında Muay Thai Türkiye Şampiyonası'nda ikincilik kazanarak taçlandırdı. İlk olarak kick boks ile spora başladığını söyleyen Rabia Menteşe, "Arkadaşım kick boks yapıyordum. Onu izliyordum, ben de yapmak istiyordum. Videoları bakıyordum. Babama ısrar ettim. Diredtim. Babam da 'bir hevestir gitsin' dedi. 9 ay gittim sonra babam istemedi. Salon ücretini veremeyeceğim için videoları izlemeye, parkta ve evde antrenman yapmaya devam ettim. 19 yaşına kadar devam eden uzun bir süreç oldu. Birgün spor salonunda Tayland dövüş sporu Muay Thai antrenörü Kerem Çelebi'nin seminerine denk geldim. Seminerden sonra merak ettim. Kerem hocanın Fenerbahçe'deki salona gidip gelmeye başladım. Hoşuma gitti. Kerem hoca da çabamı gördü ve beni destekledi. O şekilde Muay Thai yolculuğum başladı." diye konuştu.

“Spor özgüven aşıladı, cesaret verdi”

Muay Thai Türkiye Şampiyonası'nda ikinci olan Rabia Menteşe, "Birisi geliyor mu, birisi bir şey yapacak mı diye artık arkama dönüp bakmıyorum. Çekingenliğim gitti. Spor bana özgüven kazandırdı" diyor

“GÜÇLÜ HİSSETTİRİYOR”

Bu spora 20 yaşında amatör olarak başladığını, 24 yaşında profesyonel olduğunu söyleyen Menteşe, "Profesyonel olana kadar maçlara hiç çıkmadım. Yoğun bir şekilde antrenman yaptım. 2024 yılının Ağustos ayında profesyonel olarak ilk ringe Tayland'ta çıktım. İlk maç deneyimini orada yaşadım. İyi ki orada olmuş. En zoru orada gördüm ve daha çok bağlandım. Ring adrenalinini çok yüksek. O yüzden ring deneyimini artırmak için amatör maçlara çıkmaya devam ettim. 2025 yılının Şubat ayında Ege Bölge Şampiyonluğu'na katıldım, 60 kiloda Ege Bölge şampiyonu oldum. Daha sonra nisan

“HEP CESARET VERİYORLAR”

İleride Muay Thai eğitmeni olarak kadınlara ve kız çocuklarına da kendilerini savunmaları için bu sporu öğretmek istediğini ifade eden Menteşe, Tayland'ta yaşama hayalinin da olduğunu söyledi, nedenlerini de şöyle açıkladı: "İlk ringe orada çıktım. Kaybetmeme rağmen kimse yargılamadı. Bu yaşama kadar yapamazsın edemezsin diye hep yargılandım. Sürekli bir motivasyon düşürme vardı. 'Ne işin var o sporda', 'o erkek sporu' sözleri... Tayland'ta ise hep cesaret veriyorlar."

ayında Antalya'da Muay Thai Türkiye Şampiyonası'nda ikinci oldum. Zorluk karşısında ayakta kalabilmek hissi çok güzel bir duygu. Cesaret edebildiğim için gurur duyuyorum. İçine kapanık ve çekingenken ringlere çıkabildiğim için çok mutlu oluyorum. Spor bana özgüven kazandırdı." diyerek sporun onu güçlü hissettirdiğini söyledi.

Lisede grafik tasarımı okuduktan sonra Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde seramik bölümüne giren ve son sınıf öğrencisi olan Rabia Menteşe, spor ile sanatın birbirini beslediğini ve bunun da ona güç verdiğini dile getirdi: "Seramiği seviyorum. Ruhumu dinlendiriyor, keyif alarak yapıyorum. Çamurla oynarken pozitif hissediyorum. Spor ise beni cesaretlendiriyor, güçlendiriyor ve disipline sokuyor. Biri geliyor mu, biri bir şey yapacak mı diye eksiden kafam hep arkaya dönerdi. Artık arkama bakmıyorum. Kendime güvenim yükseldi. Çekingenliğim gitti. Spora çok bağlandım. Gelecekte meslek olarak da bu alanda devam etmek ve antrenör olmak istiyorum."

“SPOR YAŞANTIM İÇİN ÇALIŞMAM GEREKİYOR”

Çekmeköy'de anne, babası ve abisi ile yaşayan Rabia Menteşe, okul, spor ve çalışmak için Kadıköy'e geldiğini söyledi ve anlatmayı şöyle sürdürdü: "Annem ve babam emekli. Emekli maaşları zaten çok düşük. Öğrenci olarak geçinmek de çok zor. O yüzden hem okul hem de spor ihtiyaçlarımı karşılamak için hafta sonları ve hafta içi de dersimin olmadığı zamanlar Fenerbahçe'de bir kafede çalışıyorum. Spor hayatımın devam edebilmesi için çalışmaya devam etmem gerekiyor."

Babasının Muay Thai'yinin çok sert bir spor olduğu ve ona zarar gelebileceğini düşündüğü için bırakmasını istediğini söyleyen Menteşe, "Ailem benimle gurur duyuyor ama bir yandan da zarar görürüm diye tedirgin oluyor. Riskli ve sert bir spor. Profesyonelde açık dövüş olduğu için özellikle daha zor. Diz, dirsek, yumruklar ve tekmeler var. Amatörde kask, dirsek koruyucular ve kavalıklar var. Profesyonelde ise sadece eldiven ve dişlikle maça çıkıyoruz." dedi.

Türkiye futbolda neden başarısız?

Kadıköy Beyin Fırtınaları panel dizisinde bu hafta "Türkiye Futbolda Neden Bu Kadar Başarısız? Ne yapmalı?" konusu tartışıldı

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi ve İdeaPolitik Enstitü'nün birlikte düzenlediği Kadıköy Beyin Fırtınaları panel dizisinin bu haftaki konusu, "Türkiye Futbolda Neden Bu Kadar Başarısız? Ne Yapmalı?" oldu. 3 Mayıs Cumartesi günü Kozyatağı Kültür Merkezi'nde düzenlenen panelin moderatörlüğünü Doç. Dr. Can Kakışım üstlenirken, futbol menajeri Can Çobanoğlu ve gazeteci-yazar Bilgin Gökberk konuşmacı olarak katıldı.

Can Kakışım, Türkiye'deki futbolun başarısızlığını genel toplumsal yapının bir yansıması olarak değerlendirdi. "Türkiye futbolu çok para ve zaman harcıyor ama buna rağmen büyük başarısızlıklar yaşıyor. Daha az bütçeyle daha başarılı olan ülkeler var. Demek ki biz bir yerde yanlış yapıyoruz." diyen Kakışım, futbolun da diğer tüm alanlar gibi siyasetin gölgesinde kaldığını vurguladı.

SİYASET FUTBOLU

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Gençlik ve Spor Komisyon Başkanı ve futbol menajeri Can Çobanoğlu, sporun hayattaki yarışma kültürünün bir yansıması olduğunu ifade ederek konuşmasına başladı.

Türkiye Futbol Federasyonu'nun 1992 yılında özzerkleştğini hatırlayan Çobanoğlu, "Ancak gelişen noktada sporun siyaseti kapısını çaldığı bir yapıya dönüştük. Hakemler bile artık siyasetin etkisinde kalıyor. Bu yüzden futbol kendi mecrasında ilerleyemiyor." dedi.

Futbolun siyasetin talimatıyla hareket edebilir hale geldiğini vurgulayan Çobanoğlu konuşmasına şöyle devam etti: "Sahada düdük çalan hakem, hâkim olan siyasetçiler tarafından yönetilir ve yönlendirilir hale geldi. Kendi mecrasının dışına çıktı. Endüstriyel sporun parasal girdileri ve siyasilerin propagandası aracılığıyla sporun nasıl parlattığını keşfetmelerıyla birlikte, futbol maalesef Türkiye'de gittikçe berbat hale geldi. Gittikçe içinden çıkılmaz hale geldi. Bu yozlaşma sanmanın ki üç beş senede oldu, biz senelerdir uğraşıyoruz. 1996'da İngiltere'ye giden Milli Takım'ın dış ilişkiler sorumlusuydum, 1998 Dünya Kupası'nı kaçırdık, 2002 Dünya Kupası'nda menajerdim, 2003 Dünya Konfederasyon Kupası'na gidildiğinde artık orada bir yapılanmaya gidilmesi gerektiğini Federasyon Başkanı'na anlatarak binayı fiziki olarak taşıdık. 2002'den döndükten sonra Milli Takımlar Departman Sorumluluğuna başladım. 2005 yılında sözleşmem bitti ve yenilenmedi. Aslında Türk Futbolu'nun o dönem son 10 senedeki başarılarının altında olan bir adamın 'sözleşmesi niye yenilenmedi' diye birçok kişi düşündü. Çünkü istenileni yapmadım."

“FUTBOLA GİREN SİYASET DEĞİL İKTİDAR”

Futbola siyasetin değil de direkt iktidarın girdiğini söyleyen gazeteci-yazar Bilgin Gökberk, "Tek adam rejimlerinde, tek adamlar veya diktatörler dini ve futbolu kullanmayı seviyorlar bu kadar basit." dedi.

İktidarın gündemi futbolda tutarak ülkeyi yönettiğini belirten Gökberk, "Futbola giren si-

yaset değil iktidar. Çünkü siyaset dediğin zaman iki yönlü olması lazım, muhalefetin de girmesi lazım. Futbola muhalefet giremiyor. Statlarda 'Mustafa Kemal'in askerleriyiz' diyorlar, ses kısılıyor." diye konuştu.

Riyad'daki Süper Kupa Finali'nde Atatürk tişörtlerinin yasaklanması benzerinin Türkiye'de yıllardır yaşandığını belirten Gökberk, "2017'de Samsun'daki Süper Kupa finalinde Beşiktaş taraftarı 'Yaş Mustafa Kemal Paşa' pankartı açmak istedi, stada sokulmadı. Çakı, pala giriyor ama pankart girmiyor. Ülkeyi kuran adam nasıl siyasi mesaj olabiliyor? Olur mu öyle bir şey." dedi.

İktidarın futbol ile Türkiye'de ayrıştırmaya ve bölmeye çalıştığı grupların, Kadın Milli Voleybol Takımı ile birleştirdiğini kaydeden Gökberk,

"Türkiye'de iki kurum çok iyi çalışıyor, biri vergi daireleri. Araya dayı, yeğen gibi torpilli insan giremiyor çünkü orada para toplanıyor. Liyakatlı kişiler çalışıyor. Türkiye'deki her kurum vergi daireleri gibi olsa ülke başka bir lige çıkar. İkincisi Kadın Milli Voleybol Takımı. Onlar bize şunu gösterdi; 15 tane liyakatlı Türk kadını bir araya geldiği zaman Dünya Şampiyonu oluyor. Yani önemli olan liyakatlı kişi seçmek." şeklinde konuştu.

Futbolda ise kurulların liyakatten uzak, yetkisz isimlerle doluluğunu vurgulayan Gökberk, "Yıldırım Demirören'in federasyon başkanlığı döneminde kurulan sistemde her şey kontrol altında: İddia sizde, yayıncı Katar'da, kupa yayıncısı akraba, krediler devlet bankasından. Üstüne yorumunu da kendi gazetesi ve televizyonu yapıyor." diyerek sistem eleştirisini dile getirdi.

● Gökçe UYGUN

Kozyatağı'nda bulunan Buket Yaşlı Bakım Merkezi'ndeyiz. Burası, sahibi sanatsever Suat Öztürk sayesinde muadillerinden farklı bir yapı. Zira buranın içinde bir sanat merkezi var; kurum ile aynı adı taşıyan Buket Art Gallery. Bu galeride bugünlerde farklı bir serginin heyecanı yaşanıyor; bu kez duvarlarda sadece ünlü sanatçıların değil, bizzat huzurevi sakinlerinin çalışmaları asılı!

Süreci başa saralım; her şey, bundan 2 sene evvel annesini kaybeden sanat insanı Güler Altındağ'ın, kabristan sonrasında Buket Yaşlı Bakım Merkezi'ni ziyaretıyla başlamış; "Suat Bey'den davet almıştım. Açıkçası daha önce hiç huzurevinde bulunmamıştım. Ayaklarım geri geri gidiyordu. Ama içeri girdiğimde herkesin dans ettiğini, eğlendiğini gördüm. Çok şaşırdım."

"O an beni dönüştürdü" diyen Altındağ, yas sürecinin bu projeye nasıl yön verdiğini "Annemin kaybundan sonra içsel bir yolculuğa çıktım. Bu süreç belleğin sessizliklerini, aktarılmamış duyguların hayatımızdaki yerini daha derinlemesine düşünmeme sebep oldu." diye anlatıyor. Güler Hanım buradan hareketle "Bellek: Kuşakların Diyaloğu" adlı projeyi oluşturmuş. Amaç bu huzurevinde kalan kişiler ile sanatçıların yarenlik edeceği bir sanat ortamı yaratmak.

"KAYBOLMUŞ BAĞLARI YENİDEN KURMAK..."

Kendisi de bizzat 7 yıldır sanat dünyasının içinden bir isim olduğu için sanatçıları belirlemede de onları ikna etmekte de hiç zorlanmamış. Böylece hafıza konularında çalışan ve sosyal sorumluluk yönü olan 4'ü erkek 4'ü kadın 8 sanatçı ile anlaşmış. Ardından sanatçıların özgeçmişlerini huzurevine iletmış. Zira orada kalan kişileri en iyi tanıyan huzurevi yönetimi. Sonra da huzurevi sakinleri ile sanatçıları eşleşmiş.

Sekiz sanatçıyı sekiz bakım merkezi sakini-

Buket Yaşlı Bakım Merkezi, sanat insanı Güler Altındağ'ın öncülüğünde sıra dışı bir projeye ev sahipliği yapıyor. Altındağ'ın kişisel yas sürecinden ilhamla hayata geçirdiği "Bellek: Kuşakların Diyaloğu" adlı projede, sanatçılarla huzurevi sakinleri bir araya gelerek ortaklaşa sanatsal üretim yaptılar

le birebir eşleştirme fikri, bellekte oluşan boşlukları birlikte tamamlamaya yönelik bir arayış olduğunu söylüyor Güler Altındağ ve ekliyor: "Bu karşılıklı üretim ve diyalog süreciyle, kaybolmuş bağları yeniden kurmak ve ortak bir hafıza oluşturmak istedik."

BİR AYLIK ORTAM ÜRETİM

Sanatla terapi niteliği taşıyan sürecin ilk buluşması 17 Şubat'ta gerçekleşmiş. Ardından mart ayı boyunca devam eden atölye sürecinde sanatçılar ve yaşlı bireyler yani kuşaklar bir araya gelerek hayat hikâyelerini, anılarını ve duygularını sanat aracılığıyla paylaşmışlar.

İşte bu özgün birlikteliklerden

ortaya çıkan eserler de 5 Mayıs Pazartesi günü

GÜNDÜZ VASSAF'TAN SERGİ İÇİN YAZI

Proje için "Sanatın Kendisi Olmak" başlıklı bir yazı kaleme alan yazar-psikolog Gündüz Vassaf, hepimizin hikâyelerimizin bütünü olduğunu belirtiyor: "Doğumumuzla hikâyelerimizi yazıyoruz. İlk günlerimizi yakınlarımızın tanıklığından dinliyor, çocukluğumuzun fotoğraflarıyla kendimizle tanıyor, oyuncaklarımızla anılar biriktiriyoruz. İlk adımlarımızla bilmediğimiz yollara koyuluyor, yaşamımızı gittiğimiz yerlere dokunuşlarımızla bütünleştiriyor, geçmişimize açtığımız pencerelerden yeniden açılan renk, koku ve duygularla kendimizle tekrar tekrar merhabalaşıyoruz. Derken, bir bakıyoruz, onca yıl günleri kovalamışken günler bizi kovalamaya başlamış. Yaşamla dopdoluy-

ken, yaşamımızın seyircisi olmuş, hayallerimiz anılara dönüşmüş. Tam da bu noktada hoş geldin Güler Altındağ. Annesinin ardından yola çıktığı, "Bellek: Kuşakların Diyaloğu" serüveninde, sanatkarla huzurevi sakinlerini harekete geçirerek onları yoldaş kılmakla kalmamış, dünlerini sanatın sonsuzluğuna kavuşturmuş. Dileğim, Buket Art Galerisi'nin ev sahipliğinde açılan bu sergi hepimizin, çocukluğumuzdan da bildiğimiz, özde sanatçı olduğumuz anlayışının yaygınlaşmasını başka örneklerle sürdürür. Hepimiz davetliyiz... Dirilen anıların dinamizminden esinlenen sanatçılar huzurevi sakinleri, aralarında kurdukları köprülerle bizlere göz kırıyor, "Sanatın seyircisi değil kendisi ol," diyor."

"Huzur Vapuru" turları sürüyor

Kadıköy Belediyesi'nin 65 yaş üzeri Kadıköylülere yönelik düzenlediği "Huzur Vapuru" turlarına başvurular başladı

Kadıköy Belediyesi'nin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle hayata geçirdiği "Huzur Vapuru" turları sürüyor. 65 yaş ve üzerindeki Kadıköylülere keyifli bir gün geçirmek amacıyla düzenlenen turların ilki aralık ayında yapılmıştı.

Huzur Vapuru ile Kadıköylüler, İstanbul Boğazı'nın eşsiz manzarasını müzik, ikram ve sohbet eşliğinde izleme fırsatı bulurken eğlenceli vakit geçiriyor.

Kadıköy'den hareket eden vapur, Moda, Kabataş, Beşiktaş, Ortaköy, Kuruçeşme, Arnavutköy, Bebek ve Rumeli Hisarı, Anadolu Hisarı, Küçüksu Kasrı, Vaniköy, Kuleli Askeri Lisesi, Çengelköy, Beylerbeyi, Kuzguncuk, Üsküdar ve Haydarpaşa bulunuyor.

BAŞVURU İÇİN NE YAPMALI?

Katılımın ücretsiz olduğu bu özel yolculuk için başvurular başladı. Başvuruda bulunmak isteyenler, Kadıköy Belediyesi'ne bağlı 19 Mayıs Sosyal Hizmet Merkezi'ne şahsen gidebilir ya da (0216) 411 48 34 numaralı telefonu arayabilir.

itibariyle halka açıldı. Güler Altındağ, Türkiye'de ilk kez bu kadar kapsamlı, profesyonel sanatçıların yaşlı bireylerle birebir çalıştığı bir atölye süreci yaşandığını iddia ediyor; "Hepsine tek tek tanık oldum. Her bir sakin, zamanla açıldı. Duygular imgelerle yansıtıldı, hayaller imgelerle kuruldu. Gözleri dolanlar, 'Bize nasıl böyle bir şeyi yaşattınız?' diyenler oldu. bu süreç hepimizi dönüştürdü." diyor.

Toplumdaki huzurevi algısına da değinen Altındağ, kendi önyargılarını bu süreçte fark ettiğini ve dönüştüğünü söylüyor: "Daha önce hiç huzurevine gitmemiştim. Sanatla ilgilenen, üretmeye devam eden bireylerle tanıştım burada. Sanatın yaş ve hastalık tanımadığını gördüm."

SANATÇILAR VE HUZUREVİ SAKINLERİ

Beksultan OĞUZ / Ergün SOLAK
Beyza BOYNUDELİK / Meliha KONAKÇIOĞLU
Buket GÜRELİ / Lütfü ÖZCAN
Çağrı SARAY / Ayla DOĞAN
Demet YALÇINKAYA / Fehiman ÇETİN
Devabil KARA / Ayhan ÇETİNER
Hakan CİNGÖZ / Hülya TIRYAKI
Seydi Murat KOÇ / Sevilay SELÇUK

Gönüllülerden gelenler

Gönüllülerden tiyatro oyunu

Moda Tiyatro Gönüllüleri, Kozyatağı Kültür Merkezi Gönül Ülkü Gazaffer Özcan sahnesinde, Ali Erdoğan'ın yazıp yönettiği "Tıpkısının Aynası" oyununu sergiledi. Oyunda Gülün Ekşi, kanun eşliğinde şarkılar seslendirdi. Tiyatro ekibi, önümüzdeki sezonda Kadıköy Belediyesi'ne ait kültür merkezlerinde oyunlarını oynamayı hedeflediklerini belirttiler.

Erenköy'den muhteşem konser

Erenköy Gönüllüleri Kozyatağı Kültür Merkezi'nde Türk Halk Müziği konseri düzenledi. Koro Şefi Birsan Geçikli Ortakale'nin yönetiminde gerçekleşen konserte bir birinden seçkin eserler, türküler seslendirildi. Gönüllüler konsere gelen herkese teşekkür etti.

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜLERİ

HAFTALIK ETKİNLİK PROGRAMI

10-16 Mayıs 2025
Başvuru Tel: 0216 346 57 57

KIRKYAMA VE MEFRUSAT SERGİSİ
10 - 15 Mayıs 2025
Yer: Bostancı Gönüllü Evi
Düzenleyen: Bostancı Gönüllüleri

ACIBADEM GÖNÜLLÜLERİ DOĞANAY TSM KOROSU
Şef: Nihal Ardatürk
Tarih: 12 Mayıs 2025 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

ERENKÖY GÖNÜLLÜLERİ TSM KOROSU
Şef: Tuğçe Pala
Tarih: 12 Mayıs 2025 / 20.00
Yer: Caddebostan Kültür Merkezi Büyük Salon
Düzenleyen: Erenköy Gönüllüleri

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜLERİ RESİM SERGİSİ
13 - 18 Mayıs 2025
Yer: Kozyatağı Kültür Merkezi Sergi Salonları

KIZILTOPRAK TÜRK MÜSİKİSİ TOPLULUĞU
Şef: Murat Seçkin
Tarih: 13 Mayıs 2025 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

BOĞAZİÇİ TÜRK MÜZİĞİ TOPLULUĞU
Şef: Gürcan Yaman
Tarih: 14 Mayıs 2025 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜLERİ EL SANATLARI SERGİSİ
15 - 21 Mayıs 2025
Yer: Caddebostan Kültür Merkezi 3. Kat Fuaye

ZEHRA GANIOĞLU THM TOPLULUĞU
Şef: Zehra Ganioglu
Tarih: 15 Mayıs 2025 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

KADINCA MÜSİKİ TOPLULUĞU
Şef: Neveser Gerginok
Tarih: 16 Mayıs 2025 / 20.00
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

A T L I L A H R A T C L
C E R E N A I M L N E A
R Z K C N I İ Z A I V L
A C A E E S C L T L İ I
C E C V E N E E L A R R
E N N C E V U A M T L C
V A İ A E C R P I R E R
A P N C C E V İ Z P E Ü
P Z E C E S U R H G A R
K A C N A T L E I L A R

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizesini oluşturacaktır.

CEMRE CESİM
CENAH CESUR
CENAP CEVAP
CENİN CEVAZ
CENUP CEVİR
CEPHE CEVİZ
CEREN CEVELAN

SUDOKU BULMACA

2			6	5	4		
	3		2				
	6		9		3		
		2			7	1	
4	7						2
				8			
7		3				1	
			4	7		6	
1						5	

7	8	4					5
						7	3
			6	1			
	1			6	9	4	8
		8	3	7			
2	6						
			1	4			
9	2				5		
3	8				4	6	9

		5					3
						1	2
	7	2	4				5
				9		1	8
6		1		8			2
3				6			
	4			7		6	
2	6			8		3	1
	8		3	6		5	7

				4	9		
1	7					6	4
6			8				3
	2	7					
		6				4	2
				9	3		
			4	8			
						3	5
5	1	2					9

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.

Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

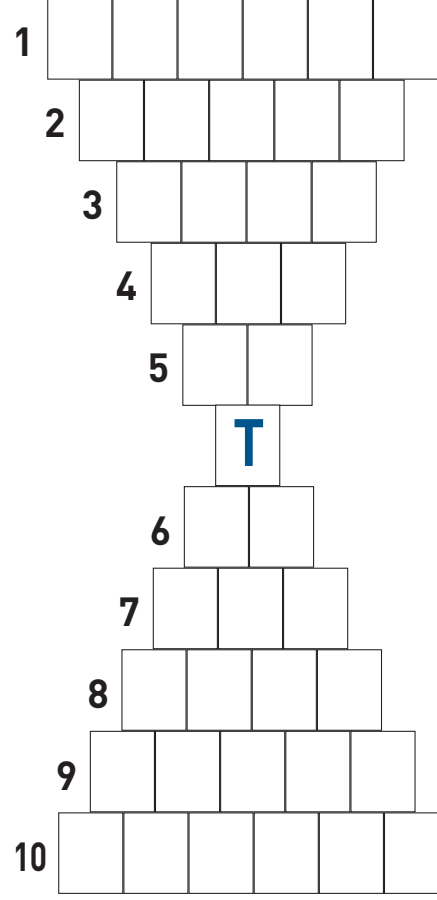
1. Yitirdiğimiz bir Türk halk müziği sanatçısı - Avcı kulübesi. 2. Teyze - Fransa'da bir kent - Bir şeye karşı tepki göstermeyen 3. İnanılıp çok bağlanan düşünce, inanç veya ülkü - İyi bakım ve ilaç tedavisi - Postu siyah çubuklarla ve beneklerle süslü, kül renginde veya boz olan kedi - Asya'da bir başkent 4. Beyaz - Bayramlarda köylere konuk olarak gidenlere verilen yemek, bayram yemeği (yöresel) - Yumurta ve irmikle yapılan, fırında kabarıp piştikten sonra üzerine şerbet dökülen bir tatlı türü - Ayak direme 5. Bazı ağaçların ve özellikle sakız ağacının kabuğundan sıran, çiğnendiğinde yumuşayan, hoş kokulu, beyaz renkli reçine - Çevresi kapalı yol - Fal gibi kullanılmak amacıyla içine mâni yazılıp katlanmış veya şekerlere sarılmış kâğıt parçası - Hayır ünlemi 6. Mezar - Satrançta özel bir hareket - Gülmece - Biricik 7. Birçok bitkisel maddede bulunan, deri tabaklamada, hekimlikte kullanılan, tadı buruk bir madde - Gitme, gidiş 8. Geminin zincirini toplayıp demirini kaldırmaya hazır bulunması - Uzak Doğu'da yetişen Amerikan elmasından çıkan zamk 9. Bildik, tanışılıp konuşulan kimse - Sürme - Canlı 10. Türkü, şarkı - ABD uzay üssü - Yeniçeri Ocağına yeni girmiş delikanlı

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Y	A	L	A	N	D	O	L	A	N	P	I	Y	A	N	O	K	A	
2	A	L	A	K	A	R	T	L	A	B	O	R	A	T	U	V	A	R	
3	K	A	D	I	A	L	I	T	A	S	T	A	R	A	T	O	R		
4	T	I	A	A	S	K	I	A	Y	A	R	L	I	M	A				
5	L	A	K	O	N	I	K	I	K	A	E	L	I	T	K	O	M		
6	E	V	K	A	M	S	P	A	T	U	L	A	A	Ğ	Z	A			
7	L	H	A	Y	A	L													
8	E	M	I	R	A	L	I												
9	K	A	S	I	S	P													
10	L	N	A	T	O														
11	M	A	P	A	E	M													
12	U	M	A	R	A														
13	S	A	P	A	R	T													
14	O	A	R	K	L														
15	N	E	S	E	L	P	E	T	E	P	I	R	L	A	M	E	L		
16	M	K	O	Y	D	R	E	Z	I	N	B	I	N	A					
17	P	A	T	O	L	O	J	I	R	A	K	E	T	K	I	U			
18	U	N	D	O	N	A	N	M	A	E	Z	E	L	L	I	S	E		
19	M	E	S	A	J	L	I	M	N	I	E	K	A	B	I	R	D		
20	A	T	A		İ	R	E	M		E	D	O		E	L	E	N	I	K

KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **T** harfini ipucu olarak veriyoruz. **T**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- İnsanın yaradılış özelliği.
- Bir balık türü
- İnatçı.
- Gizli yer.
- Utanma duygusu.
- Bir besin maddesi.
- Kötü.
- Resim ve heykel sanatlarında varlıkların biçimi.
- Yazılı olan şey.
- Müslümanlıkta Tanrı'nın büyüklüğünü, yüceliğini anmak için söylenen ve "Allahuekber" sözü ile başlayan dua.

KAKURO BULMACA

				10		10							4		7		13
				12								15					
				22								9					
			6								10						
			9								20						
			6						3					20	22	12	
			12					17			22						
			4					17			21						
			3					17					19				
			17					11			16			13			
			25											5			
													23				
			4		12		3						18				
			18										20				
			7										7				

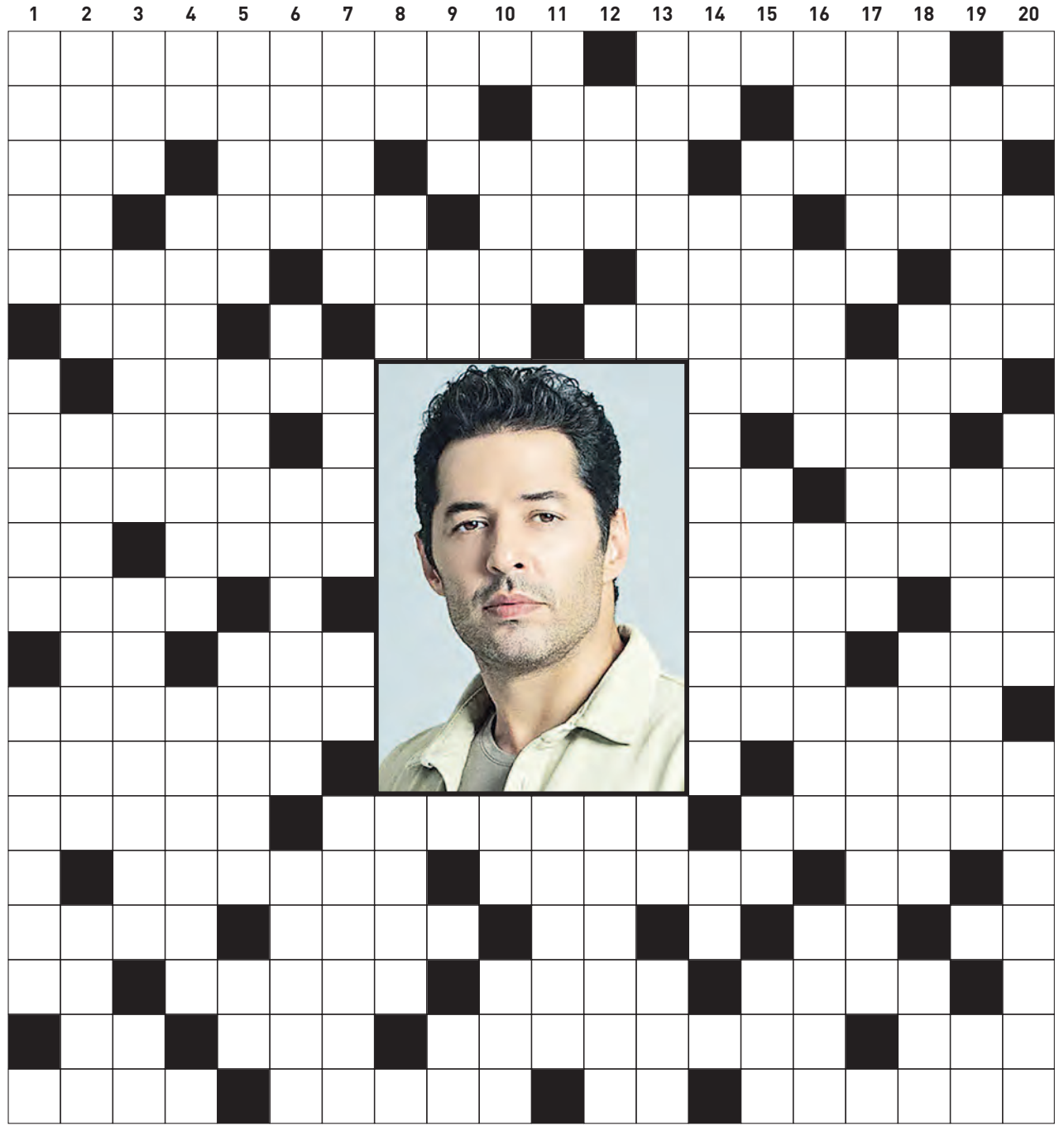
Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

KUM SAATİ
Atılar atılar kızıl atılar / atıları rüzgar kanatılar

KELİME AVI BULMACA
Atılar atılar kızıl atılar

1. Natura. 2. Turna. 3. Anıt. 4. Tun. 5. Ut. 6. Et. 7. Bet. 8. Bett. 9. Bettik. 10. Tekbir.

ÇÖZÜMLER

Japonların halk türküsü - Küçük mağara 10. Amaç, maksat - Lantanın simgesi - Gelecek, istikbal 11. İptidai - Bir ilimiz 12. Çizik gibi ince yol - Savaşçı, okçu 13. Pirinçli ve yoğurtlu ispanak yemeği - Kalın bükülmüş sicim - Cet 14. Hayvanlara vurulan damga - Osmanlı Devletinde III. Selim tarafından kurulan ordu - Tantalın simgesi 15. Kuru fasulye ile yapılan bir salata - Bir ilimiz - Bir nota - Gökteki ay 16. Delici kılıçla oynanan, hedef bölgesi bütün vücut olan bir tür kılıç oyunu - Bir

yerin, bir topluluğun halkından olanlar - Hekimin hastanedeki hastaları dolaşıp yoklaması - İsviçre'nin en uzun ırmağı 17. Para - Elâzığ'ın bir ilçesi - Yumurta verimi çok bir tavuk ırkı 18. Hafif esen yel - Tek, bir olma durumu - Kesilmiş yufkaların üstüne sarımsaklı yoğurt dökülerek yapılan yemek (yöresel) - Güney Amerika'da sıradağlar 19. Lütuf - Eşlik etme - Berilyumun simgesi 20. Bağışlama - Aç olmayan - Evlilik akti - Birdenbire başlayan ve kısa süren şiddetli yağmur.

Kadıköy'den Amida'ya selam!

BERKEN DÖNER

berkendoner@gmail.com

İki bayram arası likörden söz açmanın tam sırası. Kristal kadehler ve havanlar elden geçirilsin, tozları alınsın, yaşamın diyalektiği kabul edilerek yan yana konsun. Baharat havanı nereden çıktı demeyelim, ihtiyaçımız olacak. Kavayesiz de bırakmayalım, kahve havanını hazırlayalım. Öyle ya, eski bir tariften söz açmak bunu gerektirir. Üç kuşaklık tarifleri titizlikle uygulayanlar geleneksel kurallara sadakatle bağlı insanlardır. Örneğin bu "kurallar"a göre mayıs sofrasında lakerdaya yer yoktur. Bolca tuzlanmıştır, lezzetsizdir, dolayısıyla kimse yüz vermemesi gerekir. Aynı kural, tarama için de geçerlidir. Eylüllerde, ekimlerde evlerde zeytinyağı ve limonla hazırlanan taramanın daha az tuzlu ve lezzetli olduğunu göreceksiniz. Ben de yıllar evvel, böylesi kurallara son derece sadık, tumturaklı bir hanımefendiden bir vişne likörü tarifi alıp, hevesle denedim. Küçük heyecanlara çok güvenirim. Ben özgüvenle, Bahariye Aya Triada Kilisesi'nin bahçesinde

halka açık bir netice değerlendirmesi oturumu yapmaya karar verdim. Vişneleri likör uykusundan uyandırdım. Bu vesile ile selamımı da yollayayım, kilisenin emektar zangoçları Mari Hanım ve Enver Bey'i hep sevgiyle hatırlıyorum... İkinci bahçelerinde, bana da yer verirler, konukları arasına katarlardı. Plansız, telaşsız, öyle kendiliğinden... Taze tazeydi hayat. Taze tazeydi kilisenin Akdenizli zangoç bahçesi... Taze tazeydi mersin dallarının mor meyveleri. Meyvelerden eteklerimize bulaşan lekeler... Tazecikti! O bahçede Hatay'dan gelen dumanı üstünde acı kahveler içilir, iki kahkaha ile hayatın tozu şöyle bir savrulurdu. Bir gün bahçe konuklarına, 'Durun size kendi yaptığım vişne liköründen ikram edeceğim. Hemen geliyorum' dedim. Kimmeden ses çıkmadı! Yaratmak istediğim heyecandan eser yok! Hanımefendiler birbirlerine bakıyorlar, Mari hanım kaşıyla gözüyle bana bir şey anlatmaya çalışıyor... Son derece kendinden emin bir şekilde, 'Yüz yıllık bir tarifte yaptım' dedim. Yine çıt çıkmıyor... İçlerinden biri, 'Yüzyıllık bir tarifte mi yaptın? Ah bravo, biz Konstantinopolis kurulduğundan bu yana yapıyoruz' demesin mi! Yine de pes etmedim, o acemi vişne likörü-mü, bahçedeki herkeste tattırdım. Oy birliği ile de tam not aldım! Hemen tarifi veren Sil-

va Özyerli'yi aradığımı hatırlıyorum. Silva Özyerli, zenginliğin ve bereketin kilerdeki yiyeceklerle ölçüldüğü başka bir iklimdendi. O kilerde bulgurun, pekmezin, pestilin, yağın, sabunun varsa zenginsin demektir. Mutfak eşyaları bakırdandır. Sürahilerin üstü tiğ işleriyle, beyaz iş örtülerle örtülür. İkram yapılan tepsilerin mekik işi, iğne oyali örtüler olmazsa olmazdır. Mutfak takımları, masa örtüleri, tereklerin raf örtüleri kumlu keten, etamin ve kanaviçeden hazırlanır. Eski Diyarbakır evlerinin hemen gömşinde olduğu gibi onların evinde de gömşinde pencereler vardır. Misafirler için ayrılmış kahve fincanları, şekerlikler, li-

kör takımları bu raf işlevi de gören pencerelerde sergilenir. Adeta bir vitrin! Evin en dikkat çeken yeri olduğu için ekonomik ve kültürel yapıyı da bu sıradışı "vitrin'den görmek mümkündür. Raflarında iğne oyası örtüler varsa özenli bir ev olduğu düşünülür. 1970'lerde Diyarbakır "Gavur Mahallesi" nde hayat, "rağmen" kendi sularındadır. Silva Özyerli, Diyarbakır'ın Gavur Mahallesi'nde, Surp Krikor Lusavoriç Ermeni Kilisesi'nin avlusuna bakan bir evde dünyaya gelir. Annesi Zora, çok becerikli, çok şefkatli, iyi bir ev hanımıdır. Babası Hovsep Bey de işinin ehli, aranan bir taş ustasıdır. Terzi Öjen, Azniv hanımlar, dönemin ünlü müzisyenleri Kör Diran, Hagop, Fırıncı Tümes avlunun tanık yüzleridir. O avluda olmuştur ne olmuştur! Tüm yiyecekler kilisenin avlusunda hep birlikte hazırlanır. Reçellerin meyveleri bahçeden toplanır, kaynatılmaz, güneşte kurutulur. Bakır tencerelerde çörekler yoğrulur, çörek baharatları (rezene, anason, mahlep, kakule, çörek otu, karanfil, zencefil, tarçın) havanlarda dövülerek meşhur Dikranagerd çöreği hazırlanır. Tunç havanların paydos yaptığı görülmemiştir! "Lebzuniye" denilen badem ezmesinin hazırlanmasında da başrolü karpalar. Diyarbakır Hristiyan toplumunun çok iyi bildiği, yalnızca düğünlerinde yapılan "şekersî" (un, yağ, şeker, karbonattan ve rakıdan oluşan bir kurabiye) pişmesi için Tümes'in fırınına yollanır. Bu aslında düğün

evine yollanan bir tatlıdır.

Bu tatlar yapıldığı yerin toprağıyla, havasıyla, suyuyla o kadar bütünleşmiştir ki İstanbul'dakiler tarifi tam olarak uygulasa bile istenilen sonucu almak çaba, sabır, emek istiyor. Siz de denemek isterseniz Silva Özyerli'ye başvurun. Aras Yayıncılık'tan çıkan iki şahane kitabıyla mutfağınızda: Amida'nın Sofrası (2019), Amida'nın Ruhü(2024). Kitaplar yemek kültürü hakkında detaylı bilgi vermenin yanı sıra, birbirinden renkli meyvelerden, binbir kokulu çiçeklerden yapılan likörlerle göz ve gönül şenliği yaşıyattır. Damak tadınıza uygun bir tarifi seçip, önümüzdeki ilk bayram için bir likör kurabilirsiniz.

Silva Özyerli'ye malumunuz, likör tarifi çok sorulur. Ben de sizin için şöyle fiyakalı bir tarif almayı düşündüm. Moda sokaklarından ilhamla, mor salkım ya da leylak likörü? Fakat nasıl olduysa "zamanı geriye sarabilssek hangi ana dönmek isterdin?" diye sordum. İyi ki! "Babam ve annem sağken, biz çok güzel bir alırken, komşularımız ve kilisemiz yerli yerinde duruyorken yaşadığım Diyarbakır'a... Sabah uyandığımda kendimi bir bütün gibi hissedebilmek için" dedi. Şimdilerde Diyarbakır'ın sokakları, Diyarbakır'ın kiliseleri ve Gavur Mahallesi'nden geriye çok az şey kaldı. Silva Özyerli, doğduğu kentin yasını tutuyor. Evet, likör kurarak. Mamasından, yayalarından öğrendiği gibi!

Üç Fidan Kadıköy'de anıldı

Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan, idamlarının 53'üncü yılında Caddebostan Kültür Merkezi'nde anıldı

● Deniz Şimal TAŞAN

Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan, idam edilişlerinin 53'üncü yılında Caddebostan Kültür Merkezi'nde (CKM) anıldı. "Tam Bağımsız Türkiye Yolunda 3 Fidan" başlığını taşıyan anmada; Deniz Gezmiş'in ağabeyi Bora Gezmiş, Üç Fidan'ın yol arkadaşları CHP'li Gaziantep eski Büyükşehir Belediye Başkanı ve Gezmiş'in üniversite arkadaşı Celal Doğan ile 68'liler Vakfı kurucularından Turgut Ünlü, avukat Celal Ülgen, Hacı Tonak ve Ercan Öztürk konuşmacı olarak yer aldı. Etkinlikte ayrıca sanatçı Özgür Kıyat tarafından bir dinleti gerçekleştirildi.

Etkinlikte ilk sözü alan Bora Gezmiş, kardeşi Deniz Gezmiş'in henüz 17 yaşındayken Türkiye İşçi Partisi'ne üye olduğunu belirtti. Gezmiş, "Tıbbiyeye gitmesini istedik ama o hukuk diye tutturdu. Demek ki daha o yaşlarda siyasal bir figür olmayı aklına koymuş. Üniversitelerde kitap, yemek, yurt sorunları vardı. Boykotlarla başladılar, ardından ülke sorunlarını dile getirmeye çalıştılar ama karşılarına devletin yapılandığı faşist yapılanma çıktı." dedi.

ÜÇ FIDAN'IN ARDINDAN 30 BİN FIDAN

Üç Fidan'ın ardından 30 bin fidan yetiştğini vurgulayan Gezmiş, "Bu ülke her zaman üç fidan-

ları yetiştirecektir. İsmi Deniz, Yusuf, Hüseyin olabilir. Ama hiçbir zaman ümitsizliğe kapılmamız lazım. Birleşe birleşe kazanacağız. Kesinlikle yılmnlık yok, bizi korkutamazlar, elimizden geldiği kadar mücadeleye devam edeceğiz." şeklinde konuştu. CHP'li Gaziantep eski Büyükşehir Belediye Başkanı ve Gezmiş'in üniversite arkadaşı Celal Doğan, "Denizlerin bize bıraktığı mirasın altında 'Tam Bağımsız Türkiye' vardı. Deniz ilk yürüyüşünü Samsun'a yapmış, Mustafa Kemal gibi." dedi.

"SUÇLARI ÜLKELERİNİ ÇOK SEVMELERİYDİ"

68'liler Vakfı kurucularından Turgut Ünlü, idam kararlarını "Bu ülkeyi çok sevmeleri, hak, hukuk, adalet istemeleri ve emperyalizme karşı çıkmaları suç sayıldı." diyerek eleştirdi. Ünlü, "Denizler 6. Filo'yu denize dökenlerdir, cezaevlerinde çürütülenlerdir, devrim ateşiyle yananlardır." şeklinde konuştu.

1971 yılında idam kararının verildiği zaman lisede Türkçe öğretmenliği yaptığını kaydeden Celal Ülgen, "O sabah eşim beni uyandırıp 'İnfazlar gerçekleşmiş' dedi. Yürüyerek Kartal Lisesi'ne gittim. Sınıfta hiç ses yok, öğrenciler sanki yok, sınıf boş gibiydi. Anladım, biraz uzaklaştım, çocuklar 'Hocam bugün canımız ders yapmak istemiyor.' yazmış. Hüngür hüngür ağlamaya başladım, bu her zaman hatırladığım çok büyük bir olaydı." dedi.

Deniz Gezmiş'in doğal önderlerden biri olduğunu dile getiren Hacı Tonak, "Önderlerimiz olduklarını biliyorduk, onlar da bunun farkındaydılar. Ama bizim üzerimizde bir hâkimiyet veya bizden daha yüksek bir yerde olmak olarak görmediler. Riskli bir iş varsa onlar giderdi,

Fotoğraflar: Muratcan AFACAN

bizi korumaya çalışıyorlardı." şeklinde konuştu.

"DİK DURACAKSINIZ"

Deniz Gezmiş ile Mamak Cezaevi'nde aynı hücreyi paylaşan Ercan Öztürk, birlikte geçirdikleri günleri şöyle anlattı: "Ekim'in 20'sinden ayrıla kadar, ki idamdan üç hafta önce bizi ayırmışlardı, birlikte kaldık. 180 gün her şeyimizi konuştuk, 24 saat bir aradayız, günde 45 dakika beraber havalandırmaya çıkıyoruz. Sonra üçünü ikiye üçer hücre aralıklı arka hücrelere götürdüler. Biz önde kalmaya devam ettik ama görüştürmüyorlar."

Cezaevinde sabah sayımı gibi birçok şeyi kabul etmediklerini kaydeden Öztürk, "Ama arkadaşlarımızla görüşme hakkı için sabah sayımını kabul ettik, bir saat konuştuk onlarla. Biz ne diyeceğimizi bilemez haldeydik ama onlar gülüyordu. Anında ısındık çünkü can ciğer olduğum ve yakında ölecek olan arkadaşlarımla buluşmak... 'İdamdan sonra ağlayıp zırlamak yok, dik duracaksınız.' dediler. Peki, dururuz da nasıl ağlamayalım?" diye konuştu.

Öztürk, 6 Mayıs'ı şu sözlerle anlattı: "Arka hücreler açılınca zincirlerden sesler duyuyoruz. Kalktık, sonra o bölümün kapısının sesine bütün cezaevi kalktı. Cezaevi kapılara vuruyor, slogan atıyor, marş söylüyor, bizden çıt yok. Demek ki 'ağlamayın' demeleri ortak bir karar hâline gelmiş, biz susuyoruz. Bu çok zor bir şey, karnıma bir ağrı girdi. Bir daha da hiç konuşmadık arkadaşlarla, niye böyle yaptık diye. Sonra ikinci gün bizi havalandırmaya çıkardılar, her gün yaptığımız gibi topumuzu oynadık. Ama subayların bir yeri vardı, bizim havalandırmaya bakan bütün generaller oradaydı. 'Bunlar ne yapıyor' diye gelmişlerdi."

"ÜÇ FIDAN: DENİZ, YUSUF, HÜSEYİN" SERGİSİ

68 kuşağının mücadelesine ışık tutan "Üç Fidan: Deniz, Yusuf, Hüseyin" sergisi CKM'de açıldı. Sergi, dönemin toplumsal ve siyasal atmosferini yansıtan değerli materyalleriyle, katılımcılara 68 kuşağının mücadelesini ve Üç Fidan'ın (Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan) ideallerini anlama fırsatı sunuyor. Sergi, 6 ila 20 Mayıs tarihleri arasında Caddebostan Kültür Merkezi'nde 4'üncü kat fuaye alanında ziyaretçilerini bekliyor.

OnkoSurg
Prof. Dr. med. Süleyman YEDİBELA

Onkolojik Cerrah - Genel Cerrah

www.suleymanyedibela.com

* Pankreas Kanseri

* Sıcak Kemoterapi (HIPEC / PIPAC)

* Karaciğer Tümörleri

* Safra Yolları Hastalıkları

* Kolorektal Cerrahi

* Mide Kanseri

* Endokrin Cerrahi

* Fıtık Cerrahi

Prof. Dr. med. Süleyman YEDİBELA

Erlangen, Friedrich Alexander Üniversitesi

Transplantasyon ve Hepato-Pankreato-Biliyer Cerrahi, Öğretim Üyesi.

"Doktor tedavi eder , doğa iyileştirir"

Telefon: +90 216 372 27 72 Mobil : +90 532 309 27 72

